Ο τουρισμός στην Ελλάδα και στους κύριους ανταγωνιστικούς προορισμούς, 2017-2021

Φεβρουάριος 2023

Δρ. Άρης Ίκκος, ISHC
Επιστημονικός Διευθυντής

Σεραφείμ Κουτσός
Αναλυτής

INSETE
INTELLIGENCE

©INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή 3

2. Σύνοψη 6

2.1 Παγκόσμιος τουρισμός - τουρισμός στην Ευρώπη - τουρισμός στην Νότια Ευρώπη 6

2.2 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021 8

2.3 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021 10

2.4 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021 13

2.5 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021 15

3. Παγκόσμιος τουρισμός – Τουρισμός στην Ευρώπη – Τουρισμός στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 17

3.1 Παγκόσμιος τουρισμός, 2017-2021 17

3.2 Ο τουρισμός στην Ευρώπη, 2017-2021 19

3.3 Ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 21

3.4 Μερίδια αφίξεων στο σύνολο του εισερχόμενου τουρισμού στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 23

3.5 Μερίδια εισπράξεων στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 25

3.6 Μερίδια διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Νότια Ευρώπη από 22 αγορές, 2017-2021 26

3.7 Πληθυσμός χώρας και εισερχόμενοι τουρίστες ως % επί του πληθυσμού, 2017, 2019 και 2021 28

4. Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα, 2017-2021 30

4.1 Μερίδια αφίξεων για τις 7 κύριες αγορές της Ελλάδας που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 30

4.2 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021 32

4.3 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021 34

4.4 Διείσδυση και Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις, 2021 36

4.5 Μερίδια διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα για τις 7 κύριες αγορές της Ελλάδας που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021 38

4.6 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021 40

4.7 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021 42

4.8 Διείσδυση και Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα, 2021 44

5. Πηγές 46

1. Εισαγωγή

Τα αυξανόμενα ποσοστά εμβολιασμών, σε συνδυασμό με την χαλάρωση των ταξιδιωτικών περιορισμών λόγω του αυξημένου διασυνοριακού συντονισμού και των υγειονομικών πρωτοκόλλων συνέβαλαν στην απελευθέρωση της έστω και περιορισμένης ζήτησης που κατεγράφη το 2021. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO), ο παγκόσμιος τουρισμός το 2021 σε σύγκριση με το 2020 παρουσίασε αύξηση αφίξεων κατά +9,4% (από 409 εκατ. το 2020 σε 448 εκατ. το 2021). Ωστόσο, οι διεθνείς αφίξεις (με διανυκτέρευση) εξακολουθούν να είναι χαμηλότερες κατά 69% από τα επίπεδα του 2019. Τα έσοδα από τις εξαγωγές από τον διεθνή τουρισμό αναμένεται να ξεπεράσουν το 2021 τα $ 700 δισ. (-58% σε σύγκριση με το 2019, $ 1,7 τρισ.), μικρή αύξηση σε σύγκριση με το 2020, λόγω της υψηλότερης δαπάνης ανά ταξίδι που κατεγράφη ($ 1.500). Η οικονομική συνεισφορά του τουρισμού στην παγκόσμια οικονομία εκτιμάται το 2021 σε $ 1,9 τρισ. αυξημένη κατά +19% σε σύγκριση με το 2020 ($ 1,6 τρισ.), αλλά χαμηλότερη κατά 46% από τα επίπεδα του 2019 ($ 3,5 τρισ.).

Ο ρυθμός ανάκαμψης της τουριστικής δραστηριότητας ήταν το 2021 αργός και άνισος σε όλες τις περιοχές του κόσμου, εξαιτίας διαφορετικών βαθμών περιορισμού της κινητικότητας, των ποσοστών εμβολιασμού και της ταξιδιωτικής εμπιστοσύνης. Η Ευρώπη, η Μέση Ανατολή και η Αμερική κατέγραψαν τα ισχυρότερα αποτελέσματα σε σύγκριση με το 2020 (+25%, +24% και +17% αντίστοιχα), αλλά εξακολούθησαν να βρίσκονται 60%, 66% και 63% χαμηλότερα από τα προ-πανδημίας επίπεδα. Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες υπό-περιοχές: Αφρική (+4%) και Ασία/Ειρηνικός (-64%). Σε ότι αφορά την Ευρώπη, η αύξηση που σημειώθηκε δεν ήταν ομοιόμορφη σε όλες τις υπό-περιοχές της. Συγκεκριμένα, η εικόνα είναι μικτή με την υπό-περιοχή της Βόρειας Ευρώπης (-9%) να σημειώνει πτώση ενώ αντίθετα οι υπό-περιοχές της Νότιας Ευρώπης (+57%), της Κεντρικής/Ανατολικής Ευρώπης (+15%) και της Δυτικής Ευρώπης (+5%) αύξηση. Η Ελλάδα σε όρους αφίξεων σημείωσε το 2021 την 2η υψηλότερη ποσοστιαία αύξηση (+99% σε σύγκριση με το 2020) σε σύγκριση με ανταγωνιστικούς προορισμούς: Κύπρος (+206%), Κροατία (+92%), Τουρκία (+88%), Ισπανία (+65%), Μάλτα (+47%) και Ιταλία (+7%).

Σε ότι αφορά την Ελλάδα, μετά την πτώση που καταγράφηκε το 2020 σε όλα τα βασικά μεγέθη (αφίξεις -76%, διανυκτερεύσεις -72%, εισπράξεις -76% σε σύγκριση με το 2019) του εισερχόμενου τουρισμού, το 2021 ήταν έτος ανάκαμψης (αφίξεις +99%, διανυκτερεύσεις +105%, εισπράξεις +140% σε σύγκριση με το 2020). Σε σύγκριση με τα προ-πανδημίας επίπεδα, η Ελλάδα βρέθηκε χαμηλότερα κατά -53% σε όρους αφίξεων (από 31,3 εκατ. το 2019 σε 14,7 εκατ. το 2021), -43% σε όρους διανυκτερεύσεων (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 131,4 εκατ. το 2021) και -42% σε όρους εισπράξεων (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 10,3 δισ. το 2021). Οι επιδόσεις αυτές είναι σημαντικά καλύτερες από τις προαναφερθείσες για τον παγκόσμιο τουρισμό.

Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί στο να εξετάσει την διαχρονική πορεία του τουρισμού στην Ελλάδα μέσα σε αυτό το διαρκώς μεταβαλλόμενο και ρευστό πλαίσιο και ειδικότερα κατά πόσον η εξέλιξη του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια ακολούθησε την γενικότερη εξέλιξη του τουρισμού παγκοσμίως. Προκειμένου να απαντήσουμε στο ερώτημα αυτό, προβήκαμε σε ανάλυση στοιχείων (βάσει διαθεσιμότητας) την περίοδο 2017-2021 για την εξέλιξη[1]:

- των διεθνών αφίξεων Παγκοσμίως και
- των διεθνών αφίξεων στην Ευρώπη.

και, ειδικά για την περίοδο 2017-2021 την εξέλιξη:

- των διεθνών αφίξεων στην Νότια Ευρώπη (βάσει διαθεσιμότητας[2]) στην οποία, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO), περιλαμβάνονται: η Αλβανία, η Ανδόρα, η Βοσνία & Ερζεγοβίνη, η Κροατία, η Κύπρος, η Βόρεια Μακεδονία, η Ελλάδα, το Ισραήλ, η Ιταλία, η Μάλτα, το Μαυροβούνιο, η Πορτογαλία, το Σαν Μαρίνο, η Σερβία, η Σλοβενία, η Ισπανία και η Τουρκία,
- των μεριδίων αφίξεων, εισπράξεων και διανυκτερεύσεων[3] (σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα) της Ελλάδας και των κύριων ανταγωνιστών της στην Νότια Ευρώπη,
- των μεριδίων αφίξεων και διανυκτερεύσεων (σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα) για τις 7 κύριες αγορές (Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία, ΗΠΑ, Ρωσία, Ολλανδία) της Ελλάδας που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη και
- της **εξάρτησης** και της **διείσδυσης** της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις στις επιμέρους εξεταζόμενες αγορές.

Εξάρτηση: ισούται με το % των αφίξεων-διανυκτερεύσεων από την εκάστοτε αγορά στην Ελλάδα ως προς το σύνολο των αφίξεων-διανυκτερεύσεων του εισερχόμενου τουρισμού.

Διείσδυση: ισούται με το % των εξερχόμενων ταξιδίων-διανυκτερεύσεων της εκάστοτε αγοράς που επέλεξαν την Ελλάδα ως προορισμό ως προς το σύνολο των εξερχόμενων ταξιδίων-διανυκτερεύσεων από την χώρα αυτή που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη.

[1] Τα στοιχεία προέρχονται από τον UNWTO, ο οποίος τα συλλέγει από τα κράτη-μέλη. Τα περισσότερα δεδομένα είναι προσωρινά και υπόκεινται σε αναθεώρηση.

[2] Λόγω μη διαθεσιμότητας, δεν καταγράφονται στοιχεία αφίξεων για το 2021 για τους προορισμούς της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, της Κύπρου, της Μάλτας, του Σαν Μαρίνο και της Σερβίας.

[3] Λόγω μη διαθεσιμότητας, δεν καταγράφονται στοιχεία διανυκτερεύσεων για τα έτη 2017 και 2018 για τον προορισμό της Πορτογαλίας από τις αγορές της Κύπρου και της Τσεχίας.

Η ανάλυση των παραπάνω στοιχείων επέτρεψε τον προσδιορισμό αφενός των συνολικών μεγεθών και αφετέρου τον υπολογισμό των μεριδίων αγοράς της Ελλάδας είτε ανάμεσα στους ανταγωνιστικούς προορισμούς (Νότια Ευρώπη) είτε στις αγορές μας.

2. Σύνοψη

2.1 Παγκόσμιος τουρισμός - τουρισμός στην Ευρώπη - τουρισμός στην Νότια Ευρώπη

Ο Παγκόσμιος τουρισμός την περίοδο 2017-2019, συνέχισε την ανοδική του πορεία από **1.332 εκατ.** διεθνείς αφίξεις το 2017 σε **1.466 εκατ.** το 2019 (**+10,1%**). Ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων για την εξεταζόμενη περίοδο καταγράφεται στην Ευρώπη, που αντιπροσωπεύει για όλα τα έτη άνω του **50,0%** των εξερχόμενων ταξιδίων παγκοσμίως. Η ταξιδιωτική κίνηση σε προορισμούς της Ευρώπης την περίοδο 2017-2019, αυξήθηκε κατά **+10,3%**, από **677 εκατ.** το 2017 σε **746 εκατ.** το 2019. Στις Ευρωπαϊκές υπό-περιοχές, η Νότια Ευρώπη την περίοδο 2017-2019 κατέχει την μερίδα του λέοντος, αντιπροσωπεύοντας περίπου το **40%** των εισερχόμενων ταξιδίων στην Ευρώπη και ακολουθεί η Δυτική Ευρώπη με περίπου **28%**.

Στους επιμέρους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης, η Ισπανία και η Ιταλία την περίοδο 2017-2019 αποτελούν τους δημοφιλέστερους προορισμούς, αντιπροσωπεύοντας το **48,7%** - **52,3%** των αφίξεων και το **53,7%** - **57,7%** των εισπράξεων του εισερχόμενου τουρισμού στην Νότια Ευρώπη. Τα μερίδια αφίξεων της Ελλάδας την περίοδο 2017-2019 σε προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης ήταν υψηλότερα (από **10,2%** σε **10,3%**) σε σύγκριση με τα μερίδια των εισπράξεων (από **8,0%** σε **8,5%**). Η απόκλιση αυτή εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από τους διαφορετικούς τρόπους μέτρησης της δαπάνης στις διάφορες χώρες[4].

Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των αφίξεων στην Ευρώπη, την Νότια Ευρώπη και την Ελλάδα είναι υψηλότερος απ' ότι στον Κόσμο. Επίσης, η Ελλάδα (**+7,4%**) την περίοδο 2017-2019 σημείωσε τον 3ο υψηλότερο ετήσιο ρυθμό μεταβολής αφίξεων σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές της στην Μεσόγειο, μετά την Τουρκία (**+16,7%**) και την Πορτογαλία (**+7,8%**).

Την περίοδο 2019-2021, ο παγκόσμιος τουρισμός σημείωσε καθίζηση των μεγεθών του λόγω των τεκτονικών αλλαγών που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού στην ταξιδιωτική βιομηχανία, αν και το 2021 όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή ο παγκόσμιος τουρισμός εμφάνισε ανάκαμψη. Συγκεκριμένα, μεταξύ 2019 και 2021, ο Παγκόσμιος τουρισμός κατέγραψε μείωση διεθνών αφίξεων κατά **-69,5%** (από **1.466 εκατ.** το 2019 σε **448 εκατ.** το 2021). Ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων σημειώνεται στην Ευρώπη, αυξάνοντας το μερίδιο της το 2021 (**67,3%**) σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, λόγω της υψηλότερης αύξησης που κατέγραψε (**+24,6%**) σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Ηπείρους: Μέση Ανατολή

[4] Βλέπε μελέτη «Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα και την Ισπανία το 2019, το 2020 και το 2021»

(**+24,2%**), Αμερική (**+16,9%**), Αφρική (**+3,8%**) και Ασία & Ειρηνικός (**-64,4%**). Στις Ευρωπαϊκές υπό-περιοχές, ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων εντοπίζεται στην Νότια Ευρώπη (**46,0%**) – με το μερίδιο της να αυξάνεται σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια- και αυτό λόγω της υψηλότερης αύξησης (**+57,1%**) που σημείωσε σε σύγκριση με τις υπόλοιπες υπό-περιοχές: Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη (**+15,2%**), Δυτική Ευρώπη (**+4,9%**) και Βόρεια Ευρώπη (**-9,0%**),

Σε ότι αφορά τους επιμέρους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης, για 1η φορά το 2021 η Τουρκία βρίσκεται στην 2η θέση σε όρους αφίξεων στην Μεσόγειο, εκτοπίζοντας την Ιταλία που παραδοσιακά βρίσκοταν σε αυτήν την θέση πίσω από την Ισπανία. Συγκεκριμένα, το 2021 η Ισπανία και η Τουρκία αντιπροσώπευαν το **44,1%** των αφίξεων σε προορισμούς στην Μεσόγειο, με τους προορισμούς της Ιταλίας (**19,4%**), της Ελλάδας (**+10,6%**), της Κροατίας (**7,7%**), της Πορτογαλίας (**+6,9%**) και των Λοιπών (**+11,3%**) να ακολουθούν. Αξιοσημείωτο είναι, ότι το 2021 οι μεγάλοι κερδισμένοι σε όρους αφίξεων είναι οι παραδοσιακοί Sun & Beach προορισμοί (Ισπανία, Τουρκία και Ελλάδα) οι οποίοι φαίνονται να αυξάνουν τα μερίδια τους. Αυτό οφείλεται, όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, στην λανθάνουσα ζήτηση που υπήρχε για διακοπές μετά από σχεδόν ενάμιση χρόνο ανασφάλειας και ταξιδιωτικών περιορισμών. Το 2021, η Ελλάδα εμφάνισε αύξηση του μεριδίου της τόσο σε όρους αφίξεων (**10,6%**) όσο και σε όρους εισπράξεων (**9,1%**), κεφαλοποιώντας σε μεγάλο βαθμό την προσπάθεια που ξεκίνησε το 2020 με την καθιέρωση του Covid pass, το οποίο και επέδρασε θετικά στην εμπέδωση της χώρας ως ένας ασφαλής και covid free προορισμός.

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο ετήσιος ρυθμός μείωσης των αφίξεων στην Ευρώπη, την Νότια Ευρώπη και την Ελλάδα είναι μικρότερος απ' ότι στον Κόσμο ενώ παράλληλα η Ελλάδα (**-31,5%**) σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης, εμφάνισε την 3η χαμηλότερη μείωση πίσω μόνο από την Κροατία (**-21,7%**), την Τουρκία (**-23,5%**) και τις Λοιπές (**-29,2%**).

Τέλος, για το 2019, την μεγαλύτερη ένταση τουριστικών ροών σε σύγκριση με τον πληθυσμό τους δέχονται οι χώρες της Ελλάδας, της Κύπρου, της Κροατίας και της Μάλτας, όπου ο εισερχόμενος τουρισμός αντιστοιχούσε στο **292,4%** (Ελλάδα) έως και **546,2%** (Μάλτα) του πληθυσμού των χωρών αυτών ενώ αντίστοιχα για το 2021, στις χώρες της Ελλάδας, της Κύπρου, της Μάλτας και της Κροατίας, όπου ο εισερχόμενος τουρισμός αντιστοιχούσε στο **137,9%** (Ελλάδα) έως και το **272,9%** (Κροατία) του πληθυσμού των χωρών αυτών.

2.2 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

Πίνακας 1: Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Κύπρος	88,3%	91,2%	90,8%	94,3%	94,8%
Αλβανία	68,4%	69,3%	64,6%	53,2%	45,5%
Βόρεια Μακεδονία	58,1%	49,2%	41,5%	25,9%	35,7%
Τουρκία	45,6%	45,6%	50,9%	46,2%	32,0%
Βουλγαρία	48,4%	49,6%	52,0%	30,0%	30,0%
Σερβία	44,8%	37,5%	37,4%	0,2%	25,7%
Ιταλία	13,7%	14,9%	13,5%	12,1%	20,9%
Ρουμανία	32,2%	33,7%	29,9%	12,5%	20,6%
Ην. Βασίλειο	8,9%	8,4%	9,9%	13,6%	19,2%
Φινλανδία	14,6%	17,1%	19,0%	6,1%	16,6%
Δανία	8,9%	11,7%	9,4%	12,2%	15,4%
Γερμανία	9,9%	10,9%	9,9%	11,9%	15,1%
Πολωνία	13,3%	16,1%	12,7%	10,3%	13,8%
ΗΠΑ	9,0%	9,9%	9,6%	6,5%	12,5%
Ελβετία	6,5%	7,6%	7,9%	6,9%	11,6%
Βέλγιο	9,5%	10,1%	10,0%	6,8%	11,1%
Τσεχία	11,9%	11,9%	11,4%	6,7%	10,9%
Ολλανδία	10,4%	10,4%	8,7%	9,1%	10,9%
Νορβηγία	12,2%	14,8%	14,8%	3,4%	9,4%
Γαλλία	5,9%	6,1%	6,0%	4,9%	8,8%
Σουηδία	11,3%	11,8%	9,6%	5,7%	8,8%
Ουγγαρία	6,4%	7,9%	7,7%	4,3%	8,7%
Αυστρία	5,3%	6,5%	6,7%	5,2%	8,5%
Ιρλανδία	2,2%	3,0%	3,1%	5,5%	6,4%
Ισπανία	3,0%	3,7%	3,8%	1,8%	4,0%
Ρωσία	6,3%	4,9%	4,9%	0,9%	2,2%

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Την περίοδο 2017-2019, σε δεκαέξι από τις εικοσιέξι εξεταζόμενες αγορές η Ελλάδα εμφάνισε αύξηση στην διείσδυσή της και κυρίως στις αγορές της Τουρκίας (από 45,6% το 2017 σε 50,9% το 2019), της Φινλανδίας (από 14,6% το 2017 σε 19,0% το 2019), της Βουλγαρίας (από 48,4% το 2017 σε 52,0% το 2019), της Νορβηγίας (από 12,2% το 2017 σε 14,8% το 2019) και της Κύπρου (από 88,3% το 2017 σε 90,8% το 2019). Οι υψηλότερες μειώσεις μεριδίων σημειώθηκαν στις αγορές της Βόρειας Μακεδονίας (από 58,1% το 2017 σε 41,5% το 2019), της Σερβίας (από 44,8% το 2017 σε 37,4% το 2019), της Αλβανίας (από 68,4% το 2017 σε 64,6% το 2019) και της Ρουμανίας (από 32,2% το 2017 σε 29,9% το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, σε δεκαπέντε από τις εικοσιέξι αγορές η Ελλάδα κατέγραψε αύξηση στην διείσδυση της ενώ σε έντεκα μείωση. Οι υψηλότερες αυξήσεις σημειώθηκαν στις αγορές της Ιταλίας (από 13,5% το 2019 σε 20,9% το 2021), της Δανίας (από 9,4% το 2019 σε 15,4% το 2021), της Γερμανίας (από 9,9% το 2019 σε 15,1% το 2021), της Κύπρου (από 90,8% το 2019 σε 94,8% το 2021), της Ελβετίας (από 7,9% το 2019 σε 11,6% το 2021) και της Ιρλανδίας (από 3,1% το 2019 σε 6,4% το 2021). Οι υψηλότερες μειώσεις μεριδίων σημειώθηκαν στις αγορές της Βουλγαρίας (από 52,0% το 2019 σε 30,0% το 2021), της Αλβανίας (από 64,6% το 2019 σε 45,5% το 2021), της Τουρκίας (από 50,9% το 2019 σε 32,0% το 2021), της Σερβίας (από 37,4% το 2019 σε 25,7% το 2021), της Ρουμανίας (από 29,9% το 2019 σε 20,6% το 2021), της Βόρειας Μακεδονίας (από 41,5% το 2019 σε 35,7% το 2021) και της Νορβηγίας (από 14,8% το 2019 σε 9,4% το 2021).

Για το 2020 και το 2021, είναι αξιοσημείωτο ότι καταγράφηκαν σημαντικές αυξήσεις της διείσδυσης της Ελλάδας σε παραδοσιακές ώριμες ευρωπαϊκές αγορές (πχ Βρετανία, Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία, Ολλανδία κλπ.) αλλά και στις ΗΠΑ, που έχουν υψηλή Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη. Αντίθετα, οι υψηλότερες μειώσεις στην διείσδυση της Ελλάδας αφορά στις όμορες Βαλκανικές αγορές, οι οποίες ως επί το πλείστο εισέρχονται στην χώρα οδικώς και οι οποίες έχουν χαμηλή Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη. Η μείωση αυτή για το 2020 οφείλεται στους αυστηρούς ταξιδιωτικούς περιορισμούς (απαραίτητη η επίδειξη αρνητικού PCR test 24-48 ωρών από την είσοδο στην χώρα) που επικρατούσαν κατά την καλοκαιρινή περίοδο στους μεθοριακούς σταθμούς της χώρας, ενώ για το 2021 πιθανότατα οφείλεται στην επιλογή φθηνότερων όμορων προορισμών.

2.3 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

Πίνακας 2: Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Γερμανία	13,6%	14,5%	12,8%	20,7%	20,4%
Ην. Βασίλειο	11,0%	9,8%	11,2%	14,5%	10,8%
Γαλλία	5,2%	5,1%	4,9%	6,4%	8,0%
Ιταλία	5,3%	5,5%	5,0%	5,1%	5,5%
Βουλγαρία	9,4%	10,4%	12,4%	9,0%	5,2%
Πολωνία	2,7%	3,5%	2,7%	4,0%	4,4%
Ρουμανία	4,2%	4,6%	4,4%	2,8%	4,3%
Ολλανδία	3,5%	3,4%	2,6%	3,5%	3,9%
Κύπρος	2,3%	2,3%	2,6%	3,9%	3,4%
Βόρεια Μακεδονία	5,8%	3,9%	3,0%	2,9%	3,3%
Αυστρία	1,5%	1,7%	1,9%	2,2%	2,9%
Σερβία	4,0%	3,1%	3,3%	0,0%	2,8%
Ελβετία	1,7%	1,7%	1,7%	2,4%	2,7%
ΗΠΑ	3,2%	3,6%	3,8%	1,4%	2,7%
Βέλγιο	1,9%	1,9%	1,9%	1,8%	2,4%
Αλβανία	3,0%	3,3%	3,0%	3,6%	2,1%
Τσεχία	1,2%	1,2%	1,3%	1,4%	1,8%
Δανία	1,0%	1,3%	1,0%	1,2%	1,4%
Τουρκία	3,6%	3,1%	3,5%	3,1%	1,3%
Ισπανία	0,9%	1,0%	1,1%	0,9%	1,3%
Σουηδία	1,8%	1,7%	1,3%	0,7%	0,9%
Ρωσία	2,2%	1,7%	1,9%	0,3%	0,8%
Ουγγαρία	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,8%
Ιρλανδία	0,3%	0,3%	0,3%	0,5%	0,5%
Φινλανδία	0,8%	1,0%	1,0%	0,2%	0,4%
Νορβηγία	1,2%	1,4%	1,3%	0,2%	0,3%
Σύνολο	**91,7%**	**91,8%**	**90,3%**	**93,1%**	**94,2%**

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Οι εξεταζόμενες αγορές αντιπροσωπεύουν το 2019 το 90,3% του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα. Τα μεγαλύτερα μερίδια για το 2019 κατέχουν οι αγορές της Γερμανίας (12,8%), της Βουλγαρίας (12,4%) και του Ην. Βασιλείου (11,2%) και ακολουθούν η Ιταλία (5,0%), η Γαλλία (4,9%), η Ρουμανία (4,4%), οι ΗΠΑ (3,8%), η Τουρκία (3,5%), η Σερβία (3,3%) και η Βόρεια Μακεδονία (3,0%). Δηλαδή το top-10 των αγορών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το 64,2% των αφίξεων για το 2019. Επιμέρους, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του μεριδίου από την Βουλγαρία (από 9,4% το 2017 σε 12,4% το 2019) και η μείωση από την Βόρεια Μακεδονία (από 5,8% το 2017 σε 3,0% το 2019).

Για το 2021, οι εξεταζόμενες αγορές αντιπροσώπευαν το 94,2% του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα. Τα μεγαλύτερα μερίδια σημείωσαν η Γερμανία (20,4%), το Ην. Βασίλειο (10,8%), η Γαλλία (8,0%) και ακολούθως οι αγορές της Ιταλίας (5,5%), της Βουλγαρίας (5,2%), της Πολωνίας (4,4%), της Ρουμανίας (4,3%), της Ολλανδίας (3,9%), της Κύπρου (3,4%) και της Βόρειας Μακεδονίας (3,3%). Δηλαδή το top-10 των αγορών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα αντιπροσωπεύουν το 69,1% των αφίξεων για το 2021.

Σε ότι αφορά τις επιμέρους αγορές, αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση του μεριδίου της Γερμανίας (από 12,8% το 2019 σε 20,4% το 2021), της Γαλλίας (από 4,9% το 2019 σε 8,0% το 2021), της Πολωνίας (από 2,7% το 2019 σε 4,4% το 2021), της Ολλανδίας (από 2,6% το 2019 σε 3,9% το 2021) και της Αυστρίας (από 1,9% το 2019 σε 2,9% το 2021) και η μείωση

των μεριδίων της Βουλγαρίας (από 12,4% το 2019 σε 5,2% το 2021), της Τουρκίας (από 3,5% το 2019 σε 1,3% το 2021), των ΗΠΑ (από 3,8% το 2019 σε 2,7% το 2021) και της Ρωσίας (από 1,9% το 2019 σε 0,8% το 2021).

Συμπερασματικά, παρατηρούμε ότι το 2021, όπως και το 2020, η Ελλάδα εμφανίζει σε όρους αφίξεων μείωση της εξάρτησής της από τις όμορες[5] χαμηλής τουριστικής δαπάνης αγορές μας (από 26,4% το 2017 σε 17,6% το 2021) και αύξηση της εξάρτησης της από τις παραδοσιακές[6] αγορές μας (από 38,7% το 2017 σε 48,6% το 2021). Σε αυτή την αλλαγή του market mix οφείλεται και η αύξηση της ΜΚΔ που καταγράφεται και το 2021, όπως αποτυπώνεται και στις μελέτες «Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2021» και «Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα, 2012-2021».

[5] Βουλγαρία, Τουρκία, Βόρεια Μακεδονία, Σερβία, Ρουμανία
[6] Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία

Για το 2021, την μεγαλύτερη διείσδυση η Ελλάδα εξακολουθεί να την σημειώνει στις γειτονικές με αυτή αγορές όπως: η Κύπρος (από 90,8% το 2019 σε 94,8% το 2021), η Αλβανία (από 64,6% το 2019 σε 45,5% το 2021), η Βόρεια Μακεδονία (από 41,5% το 2019 σε 35,7 το 2021), η Τουρκία (από 50,9% το 2019 σε 32,0% το 2021) και η Βουλγαρία (από 52,0% το 2019 σε 30,0% το 2021). Αξιοσημείωτο για την Ελλάδα, είναι ότι στις αγορές της Γερμανίας και του Ην. Βασιλείου (που αποτελούν διαχρονικά τις μεγαλύτερες αγορές της χώρας), η διείσδυσή μας για το 2021 ήταν 15,1% και 19,2% αντίστοιχα, αυξημένη σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη.

Γράφημα 1: Εξάρτηση και Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2021

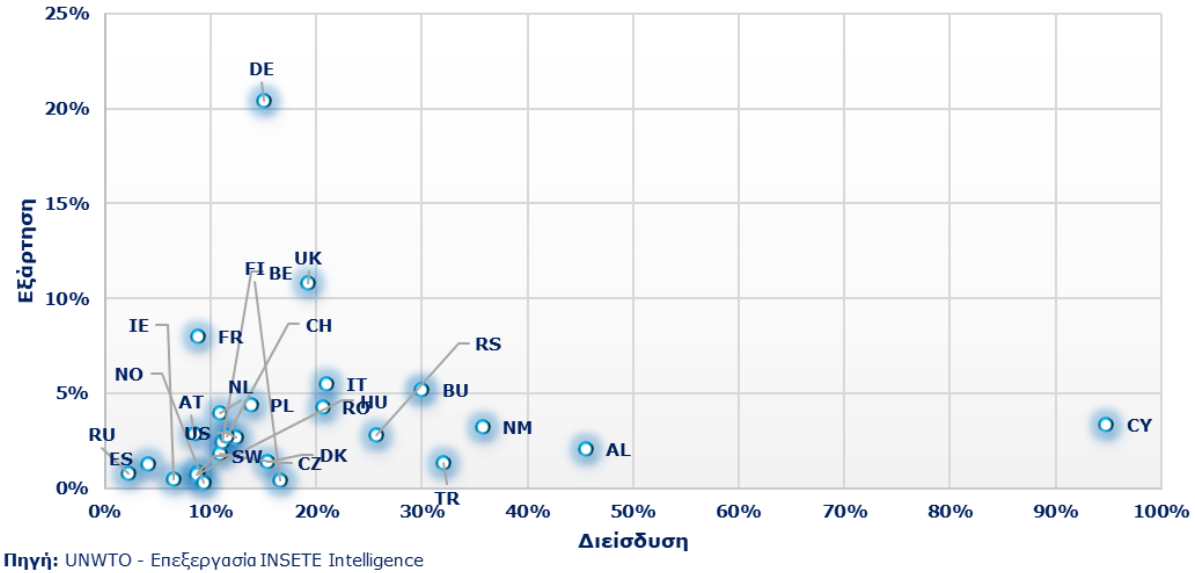

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Σε αντίθεση με το 2020, το 2021, η Ελλάδα εμφάνισε μείωση της εξάρτησης της από τις δύο σημαντικότερες αγορές μας (Γερμανία και Ην. Βασίλειο) αντιπροσωπεύοντας το 31,2% του συνόλου, Γερμανία (από 20,7% το 2020 σε 20,4% το 2021) και Ην. Βασίλειο (από 14,5% το 2020 σε 10,8% το 2021). Το top-5 των αγορών συμπληρώνουν οι αγορές της Γαλλίας (από 6,4% το 2020 σε 8,0% το 2021), της Ιταλίας (από 5,1% το 2020 σε 5,5% το 2021) και της Βουλγαρίας (από 9,0% το 2020 σε 5,2% το 2021). Δηλαδή οι top-5 αγορές, αντιπροσωπεύουν το 49,9% των αφίξεων της χώρας.

Επίσης, η εξάρτηση από τις υπόλοιπες Βαλκανικές χώρες δεν υπερβαίνει το 5% σε καμία περίπτωση παρά την μεγάλη διείσδυση που παρουσιάζουμε στις αγορές αυτές. Τέλος, η προσπάθεια που έγινε το 2020 για την επανατοποθέτηση της χώρας στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη -κυρίως στις long haul αγορές-, φαίνεται ότι απέδωσε καρπούς το 2021, κυρίως για την Αμερικανική αγορά, ενώ οι προσπάθειες θα πρέπει να ενταθούν και για τις υπόλοιπες long haul αγορές (Αυστραλία, Καναδάς, Ασία κ.α.) οι οποίες είχαν πιο αυστηρά πρωτόκολλα και κατ' επέκταση αυστηρότερους ταξιδιωτικούς περιορισμούς.

2.4 Διείσδυση[7] της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

Πίνακας 3: Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Κύπρος	77,9%	80,0%	75,8%	78,9%	78,1%
Ρουμανία*	34,3%	32,2%	29,4%	29,0%	34,9%
Δανία	20,7%	24,5%	23,6%	30,8%	34,8%
Σουηδία	21,8%	25,0%	24,3%	8,4%	31,3%
Τσεχία	24,6%	26,6%	24,0%	24,4%	28,4%
Βουλγαρία	39,2%	32,4%	29,4%	27,2%	27,5%
Πολωνία	22,9%	26,5%	22,9%	27,0%	26,4%
Φινλανδία	23,9%	28,3%	29,0%	9,7%	26,0%
Ολλανδία	15,2%	18,3%	18,2%	18,9%	23,7%
Ιταλία	18,4%	21,3%	20,4%	15,9%	21,1%
Ην. Βασίλειο	11,8%	14,4%	14,5%	20,0%	20,5%
Ουγγαρία	10,8%	13,4%	12,2%	11,4%	19,6%
Τουρκία	23,3%	23,1%	22,9%	13,7%	18,7%
Βέλγιο	12,5%	13,6%	13,7%	13,3%	17,9%
Γαλλία	13,0%	14,6%	14,9%	17,7%	17,5%
Νορβηγία	25,5%	28,6%	27,4%	4,9%	17,1%
Γερμανία	10,8%	13,3%	13,2%	19,3%	17,0%
ΗΠΑ	9,0%	11,3%	11,4%	8,6%	17,0%
Αυστρία	8,6%	10,3%	10,6%	9,3%	12,1%
Ελβετία	8,4%	9,5%	9,0%	10,7%	11,8%
Ισπανία	5,5%	6,5%	6,5%	5,4%	8,0%
Ιρλανδία	3,0%	3,9%	3,9%	7,8%	7,8%
Ρωσία	14,6%	12,6%	10,8%	0,8%	3,8%

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Για το 2019, η Ελλάδα σημειώνει την μεγαλύτερη διείσδυση στις αγορές της Κύπρου (από 77,9% το 2017 σε 75,8% το 2019), της Ρουμανίας (από 34,3% το 2017 σε 29,4% το 2019), της Βουλγαρίας (από 39,2% το 2017 σε 29,4% το 2019), της Φινλανδίας (από 23,9% το 2017 σε 29,0% το 2019), της Νορβηγίας (από 25,5% το 2017 σε 27,4% το 2019), της Σουηδίας (από 21,8% το 2017 σε 24,3% το 2019), της Τσεχίας (από 24,6% το 2017 σε 24,0% το 2019), της Δανίας (από 20,7% το 2017 σε 23,6% το 2019), της Πολωνίας (από 22,9% το 2017 σε 22,9% το 2019) και της Τουρκίας (από 23,3% το 2017 σε 22,9% το 2019). Στις αγορές της Γερμανίας και του Ην. Βασιλείου, η διείσδυση της Ελλάδας για το 2019 ήταν 13,2% και 14,5% αντίστοιχα.

Για το 2021, η μεγαλύτερη διείσδυση της Ελλάδας σημειώνεται στις αγορές της Κύπρου (78,1%), της Ρουμανίας (34,9%), της Δανίας (34,8%) της Σουηδίας (31,3%), της Τσεχίας (28,4%), της Βουλγαρίας (27,5%), της Πολωνίας (26,4%), της Φινλανδίας (26,0%), της Ολλανδίας (23,7%) και της Ιταλίας (21,1%).

Το 2021, μείωση της διείσδυσης σε σύγκριση με το 2019, εντοπίζεται μόνο στις αγορές της Βουλγαρίας (από 29,4% το 2019 σε 27,5% το 2021), της Φινλανδίας (από 29,0% το 2019 σε 26,0% το 2021), της Τουρκίας (από 22,9% το 2019 σε 18,7% το 2021), της Νορβηγίας (από 27,4% το 2019 σε 17,1% το 2021) και της Ρωσίας (από 10,8% το 2019 σε 3,8% το 2021).

[7] Το ποσοστό της διείσδυσης της Ελλάδας υπολογίζεται με βάση το σύνολο των διανυκτερεύσεων για τους προορισμούς Κροατίας, Κύπρου, Ελλάδας, Βόρειας Μακεδονίας, Πορτογαλίας, Σερβίας, Σλοβενίας, Ισπανίας, Τουρκίας και Ιταλίας. Για τον προορισμό της Ιταλίας δεν διαθέτουμε στοιχεία διανυκτερεύσεων από την αγορά της Ρουμανίας για όλα τα έτη ενώ για τον προορισμό της Πορτογαλίας για τις αγορές της Κύπρου και της Τσεχίας για τα έτη 2017 και 2018.

Επίσης, η Ελλάδα στις αγορές της Ρουμανίας, της Δανίας, της Σουηδίας, της Τσεχίας, της Ολλανδίας, της Ιταλίας, του Ην. Βασιλείου, της Ουγγαρίας, του Βελγίου, των ΗΠΑ, της Αυστρίας, της Ελβετίας, της Ισπανίας και της Ιρλανδίας, εμφάνισε το 2021 την υψηλότερη διείσδυση για τα εξεταζόμενα έτη.

2.5 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

Πίνακας 4: Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά εξεταζόμενη αγορά, 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Γερμανία	18,0%	18,5%	18,1%	30,7%	25,5%
Ην. Βασίλειο	16,3%	16,7%	17,2%	19,0%	10,2%
Γαλλία	6,7%	6,3%	6,5%	8,7%	8,4%
Πολωνία	4,5%	5,2%	4,6%	6,6%	6,7%
Ολλανδία	4,5%	4,7%	4,6%	4,5%	6,5%
Ρουμανία	2,0%	2,0%	2,0%	2,7%	3,5%
Δανία	2,3%	2,4%	2,2%	2,8%	3,3%
ΗΠΑ	2,6%	3,0%	3,5%	1,2%	3,2%
Βέλγιο	2,4%	2,2%	2,2%	2,2%	3,0%
Ιταλία	4,1%	3,9%	4,0%	2,5%	2,9%
Σουηδία	4,2%	4,2%	3,8%	0,9%	2,7%
Τσεχία	2,1%	2,2%	2,2%	2,2%	2,6%
Ελβετία	1,7%	1,5%	1,4%	2,6%	2,4%
Ρωσία	7,8%	6,3%	6,0%	0,5%	2,4%
Αυστρία	1,6%	1,6%	1,7%	1,6%	2,3%
Βουλγαρία	1,1%	1,0%	1,0%	1,1%	0,9%
Ουγγαρία	0,5%	0,6%	0,6%	0,5%	0,9%
Ισπανία	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,7%
Φινλανδία	1,6%	1,7%	1,8%	0,4%	0,6%
Κύπρος	0,9%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%
Ιρλανδία	0,3%	0,3%	0,4%	0,5%	0,4%
Νορβηγία	2,6%	2,6%	2,4%	0,2%	0,4%
Τουρκία	0,8%	0,6%	0,6%	0,3%	0,2%
Σύνολο	**89,0%**	**88,7%**	**88,1%**	**92,9%**	**90,3%**

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Οι εξεταζόμενες αγορές αντιπροσωπεύουν το 2019 το 88,1% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα που καταγράφηκαν στην Ελλάδα. Τα μεγαλύτερα μερίδια για το 2019, κατέχουν οι αγορές της Γερμανίας και του Ην. Βασιλείου με 18,1% και 17,2% αντίστοιχα και ακολουθούν αρκετά χαμηλότερα η Γαλλία (6,5%), η Ρωσία (6,0%), η Πολωνία (4,6%), η Ολλανδία (4,6%), η Ιταλία (4,0%), η Σουηδία (3,8%), οι ΗΠΑ (3,5%) και η Δανία (2,2%). Δηλαδή το top-10 των αγορών αντιπροσωπεύει το 70,5% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Ελλάδα για το 2019.

Το 2021, οι δύο κύριες αγορές μας, καταγράφουν αύξηση του μεριδίου τους σε σύγκριση με το 2019 και μείωση σε σύγκριση με το 2020 στις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα. Συγκεκριμένα, οι αγορές της Γερμανίας (25,5%) και του Ην. Βασιλείου (10,2%) σημείωσαν το 35,7% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα της χώρας ενώ ακολουθούν αρκετά χαμηλότερα η Γαλλία (8,4%), η Πολωνία (6,7%), η Ολλανδία (6,5%), η Ρουμανία (3,5%), η Δανία (3,3%), οι ΗΠΑ (3,2%), το Βέλγιο (3,0%) και η Ιταλία (2,9%). Δηλαδή το top-10 των αγορών αντιπροσωπεύει το 73,2% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Ελλάδα για το 2021.

Επιμέρους, την περίοδο 2017-2021, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του μεριδίου της Γερμανίας (από 18,0% το 2017 σε 25,5% το 2021) και η μείωση των μεριδίων από τις αγορές του Ην. Βασιλείου (από 16,3% το 2017 σε 10,2% το 2021) και της Ρωσίας (από 7,8% το 2017 σε 2,4% το 2021).

Την μεγαλύτερη διείσδυση η Ελλάδα την σημειώνει στις αγορές: της Κύπρου (από 77,9% το 2017 σε 78,1% το 2021), της Ρουμανίας (από 34,3% το 2017 σε 34,9% το 2021), της Δανίας (από 20,7% το 2017 σε 34,8% το 2021), της Σουηδίας (από 21,8% το 2017 σε 31,3% το 2021), της Τσεχίας (από 24,6% το 2017 σε 28,4% το 2021), της Βουλγαρίας (από 39,2% το 2017 σε 27,5% το 2021), της Πολωνίας (από 22,9% το 2017 σε 26,4% το 2021), της Φινλανδίας (από 23,9% το 2017 σε 26,0% το 2021) και της Ολλανδίας (από 15,2% το 2017 σε 23,7% το 2021).

Γράφημα 2: Εξάρτηση και Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά αγορά, 2021

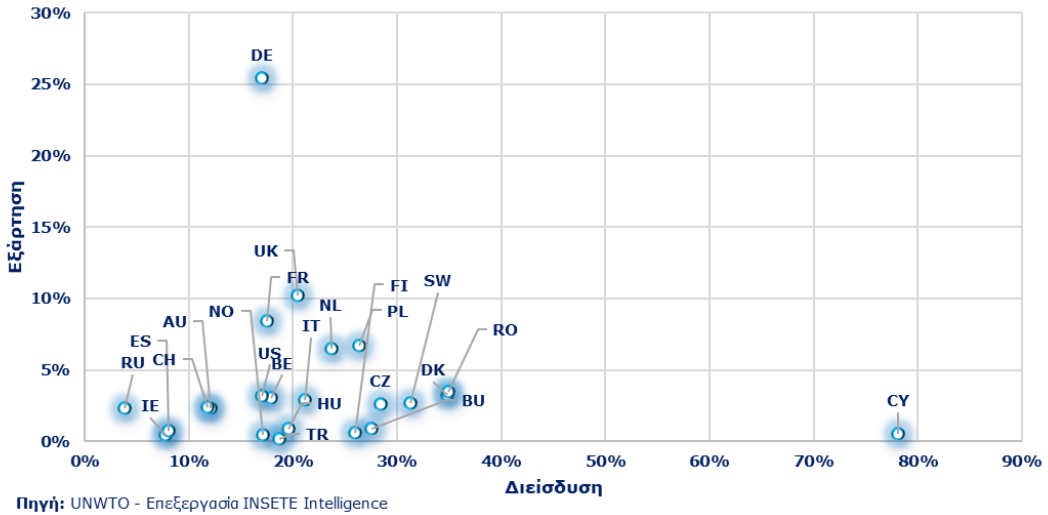

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Παρόμοια εικόνα με τις αφίξεις συναντάμε και στις διανυκτερεύσεις, με την υψηλότερη εξάρτηση της Ελλάδας στις διανυκτερεύσεις να εντοπίζεται στην αγορά της Γερμανίας ενώ αρκετά χαμηλότερα συναντάμε την αγορά του Ην. Βασιλείου. Συγκεκριμένα, οι δύο αυτές αγορές αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 1/3 (35,7%) του συνόλου των διανυκτερεύσεων. Επίσης, η εξάρτηση από τις υπόλοιπες χώρες δεν υπερβαίνει το 5%, με εξαίρεση τις αγορές της Γαλλίας (8,4%), της Πολωνίας (6,7%) και της Ολλανδίας (6,5%). Δηλαδή το top-5 των κυριότερων αγορών σε όρους διανυκτερεύσεων αντιπροσώπευε το 2021 το 57,3% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα της χώρας.

Τέλος, την περίοδο 2017-2021, αξιοσημείωτη είναι η αύξηση της εξάρτησης της Ελλάδας από τις αγορές της Ευρωζώνης (από 40,6% το 2017 σε 51,0% το 2021) οι οποίες καταγράφουν υψηλότερη Διάρκεια Παραμονής και κατ' επέκταση έχουν και υψηλότερη κατά Κεφαλή Δαπάνη, κάτι που εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την αύξηση που παρατηρείται στην ΜΚΔ της Ελλάδας τα τελευταία δύο χρόνια.

3. Παγκόσμιος τουρισμός – Τουρισμός στην Ευρώπη – Τουρισμός στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

3.1 Παγκόσμιος τουρισμός, 2017-2021

Γράφημα 3: Εξέλιξη διεθνών αφίξεων ανά Ήπειρο, 2017-2021

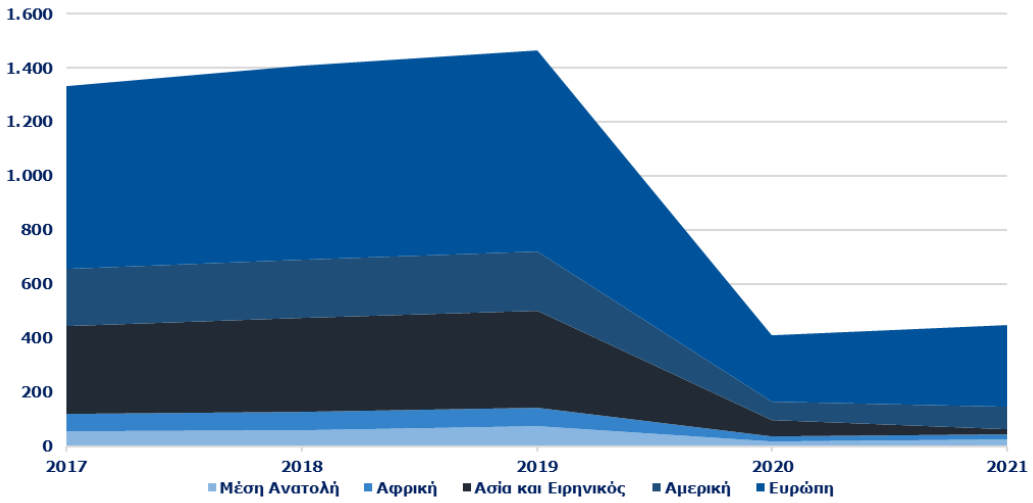

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence
Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Ο Παγκόσμιος τουρισμός από το 2017 έως το 2019 συνέχισε την αυξητική του τάση, φθάνοντας το 2019 τα 1.466 εκατ. αφίξεις, αυξημένες κατά +10,1% σε σύγκριση με το 2017 (+134 εκατ. αφίξεις). Το 2021, μετά από δύο χρόνια πανδημίας και της ανασφάλειας και της αβεβαιότητας που αυτή επέφερε, ο παγκόσμιος τουρισμός κατέγραψε μείωση των μεγεθών του σε σχέση με το 2019, αν και το 2021 καταγράφηκε μερική ανάκαμψη, φθάνοντας το 2021 στις 448 εκατ. αφίξεις (-69,5% σε σύγκριση με το 2019). Ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων για το 2021 καταγράφεται σε προορισμούς στην Ευρώπη και ακολούθως στην Αμερική και στην Μέση Ανατολή. Οι περιοχές Ασία & Ειρηνικός και Αφρική εμφανίζουν μικρά μερίδια που δεν ξεπερνούν το 5,0%. Σε ότι αφορά την Ασία & τον Ειρηνικό το μερίδιο το 2021 είναι το μικρότερο που καταγράφεται στα εξεταζόμενα έτη, επακόλουθο των αυστηρών ταξιδιωτικών περιορισμών που εφάρμοσε η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και είχαν ως συνέπεια την ανάσχεση της επιθυμίας για εξερχόμενα ταξίδια (-83% του εξερχόμενου τουρισμού από Κίνα το 2021 σε σύγκριση με το 2019 σύμφωνα με την Statista).

Το 2021, οι αφίξεις στην Ευρώπη αντιπροσώπευαν το 67,3% (301 εκατ., -55,5% σε σύγκριση με το 2017, 677 εκατ.) των συνολικών αφίξεων, στην Αμερική το 18,2% (82 εκατ., -61,3% σε σύγκριση με το 2017, 211 εκατ.), στην Μέση Ανατολή το 5,5% (25 εκατ., -57,4% σε σύγκριση με το 2017, 58 εκατ.), στην Ασία και τον Ειρηνικό το 4,7% (21 εκατ., -93,5% σε σύγκριση με το 2017, 324 εκατ.) και στην Αφρική το 4,3% (19 εκατ., -69,7% σε σύγκριση με το 2017, 63 εκατ.).

Την περίοδο 2019-2021, η Ασία και ο Ειρηνικός (**-75.8%**) εμφάνισε την υψηλότερη αρνητική ποοστιαία μεταβολή απ' όλες τις εξεταζόμενες γεωγραφικές περιοχές

Πίνακας 5: Σύνθετος ετήσιος ρυθμός μεταβολής* των αφίξεων παγκοσμίως, 2017-2021

	Ρυθμός μεταβολής	
Προορισμοί	**2017-2019**	**2019-2021**
Μέση Ανατολή	12,5%	-41,9%
Αφρική	4,0%	-47,0%
Ασία και Ειρηνικός	5,3%	-75,8%
Αμερική	2,0%	-39,0%
Ευρώπη	5,0%	-36,4%
Παγκοσμίως	**4,9%**	**-44,7%**

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***Compounded annual growth rate (CAGR)**

***Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή**

Την περίοδο 2017-2019, όλοι οι επιμέρους προορισμοί κατέγραψαν θετικό ρυθμό μεταβολής. Συγκεκριμένα, ο Παγκόσμιος τουρισμός σημείωσε θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της τάξης του +4,9%, ενώ στους επιμέρους προορισμούς, η Μέση Ανατολή (+12,5%), η Ασία & ο Ειρηνικός (+5,3%) και η Ευρώπη (+5,0%) σημείωσαν υψηλότερο ρυθμό μεταβολής σε σύγκριση με τον Παγκόσμιο Μέσο Όρο ενώ οι προορισμοί της Αφρικής (+4,0%) και της Αμερικής (+2,0%) χαμηλότερο.

Την περίοδο 2019-2021, τόσο συνολικά όσο και επιμέρους σημειώθηκε μείωση των αφίξεων. Συγκεκριμένα, ο Παγκόσμιος τουρισμός κατέγραψε ετήσιο ρυθμό μεταβολής της τάξης του -44,7%. Στους επιμέρους προορισμούς, η Μέση Ανατολή (-41,9%), η Αμερική (-39,0%) και η Ευρώπη (-36,4%) σημείωσαν χαμηλότερη μείωση αφίξεων σε σύγκριση με τον παγκόσμιο Μέσο Όρο ενώ η Ασία & ο Ειρηνικός (-75,8%) και η Αφρική (-47,0%) υψηλότερη.

Σε ότι αφορά τα μερίδια, την περίοδο 2017-2019, αν και οι διεθνείς αφίξεις αυξήθηκαν σε όλες τις Ηπείρους, λόγω των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής, αύξηση στα μερίδια τους σημείωσαν η Μέση Ανατολή (από 4,3% σε 5,0%) και οριακά η Ασία & ο Ειρηνικός (από 24,3% σε 24,5%) και η Ευρώπη (από 50,8% σε 50,9%). Αντίθετα μείωση σημείωσαν η Αμερική (από 15,8% σε 15,0%) και οριακά η Αφρική (από 4,7% σε 4,6%). Την περίοδο 2019-2021, όλες οι γεωγραφικές περιοχές σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων τους, παρόλα αυτά λόγω των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής, αύξηση σημείωσαν στα μερίδια τους η Ευρώπη (από 50,9% σε 67,3%), η Αμερική (από 15% σε 18,2%) και η Μέση Ανατολή (από 5,0% σε 5,5%) ενώ αντίθετα μείωση η Ασία & ο Ειρηνικός (από 24,5% σε 4,7%) και η Αφρική (από 4,6% σε 4,3%).

-55,5% ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ευρώπη την περίοδο 2017-2021 (από **676,6 εκατ.** το 2017 σε **301,3 εκατ.** το 2021)

3.2 Ο τουρισμός στην Ευρώπη, 2017-2021

Γράφημα 4: Εξέλιξη διεθνών αφίξεων στην Ευρώπη ανά υπο-περιοχή (σε εκατ.), 2017-2021

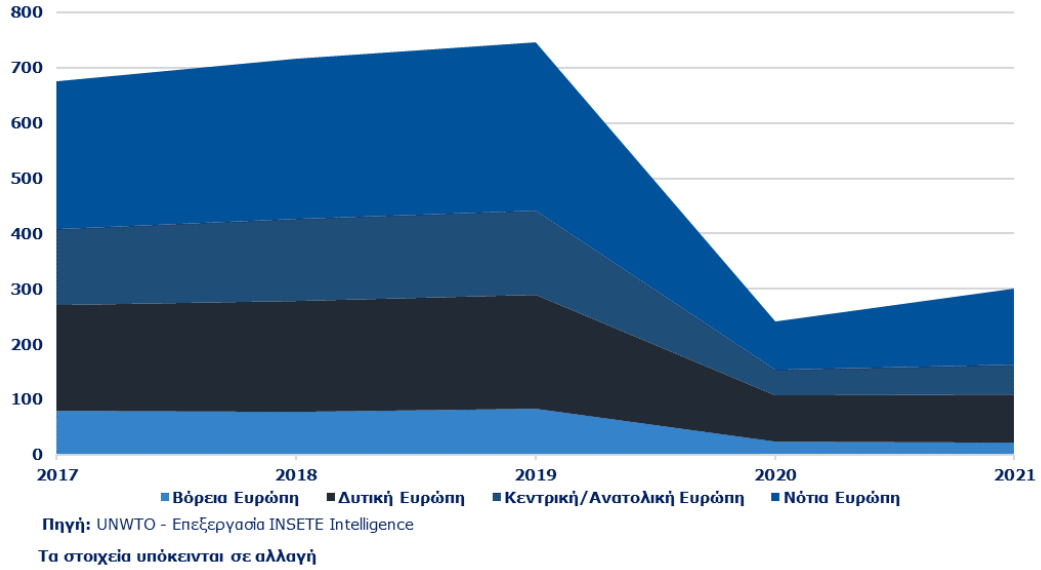

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Ο τουρισμός προς την Ευρώπη, την περίοδο 2017-2019 σημείωσε αύξηση, φθάνοντας το 2019 τα 746 εκατ. αφίξεις, αυξημένες κατά +10,3% σε σύγκριση με το 2017 (676,7 εκατ. αφίξεις). Σε ότι αφορά τα μερίδια για το 2019, οι αφίξεις στην Νότια Ευρώπη αντιπροσώπευαν το 40,7% (303,9 εκατ., +13,4% σε σύγκριση με το 2017, 267,9 εκατ.) των συνολικών αφίξεων, στη Δυτική Ευρώπη το 27,5% (205,1 εκατ., +6,4% σε συγκριση με το 2017, 192,7 εκατ.), στην Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη το 20,5% (153,3 εκατ., +12,0% σε σύγκριση με το 2017, 136,9 εκατ.) και στην Βόρεια Ευρώπη το 11,2% (83,7 εκατ., +5,8% σε σύγκριση με το 2017, 79,1 εκατ.).

Την περίοδο 2019-2021, ο τουρισμός προς την Ευρώπη κατέγραψε μείωση κατά -59,6% σε σύγκριση με το 2019 (301,3 εκατ. αφίξεις). Το υψηλότερο μερίδιο για το 2021 καταγράφεται στην Νότια Ευρώπη με 46,0% (-54,4% σε σύγκριση με το 2019, 138,7 εκατ.) και ακολουθούν η Δυτική Ευρώπη με 29,1% (-57,3% σε σύγκριση με το 2019, 87,6 εκατ.), η Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη με 17,9% (-64,9% σε σύγκριση με το 2019, 53,8 εκατ.) και η Βόρεια Ευρώπη με 7,0% (-74,7% σε σύγκριση με το 2019, 21,2 εκατ.).

Πίνακας 6: Σύνθετος ετήσιος ρυθμός μεταβολής* των αφίξεων στην Ευρώπη, 2017-2021

	Ρυθμός μεταβολής	
Προορισμοί	**2017-2019**	**2019-2021**
Βόρεια Ευρώπη	2,9%	-49,7%
Δυτική Ευρώπη	3,2%	-34,6%
Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη	5,8%	-40,8%
Νότια Ευρώπη	6,5%	-32,4%
Ευρώπη	**5,0%**	**-36,4%**

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***Compounded annual growth rate (CAGR)**

***Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή**

Την περίοδο 2017-2019, ο Ευρωπαϊκός τουρισμός κατέγραψε θετικό ρυθμό μεταβολής τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους υπό-περιοχές του. Συγκεκριμένα, ο Ευρωπαϊκός τουρισμός σημείωσε θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της τάξης του +5,0%. Επιμέρους, η Νότια Ευρώπη (+6,5%) και η Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη (+5,8%) σημείωσαν υψηλότερο ρυθμό μεταβολής σε σύγκριση με τον Ευρωπαϊκό Μέσο Όρο ενώ οι υπό-περιοχές της Δυτικής Ευρώπης (+3,2%) και της Βόρειας Ευρώπης (+2,9%) χαμηλότερο.

Την περίοδο 2019-2021, ο Ευρωπαϊκός τουρισμός κατέγραψε μείωση αφίξεων τόσο συνολικά όσο και στις επιμέρους υπό-περιοχές του. Συγκεκριμένα, ο Ευρωπαϊκός τουρισμός κατέγραψε μείωση αφίξεων της τάξης του -36,4%. Στις επιμέρους υπό-περιοχές, η Βόρεια Ευρώπη (-49,7%) και η Κεντρική & Ανατολική Ευρώπη (-40,8%) σημείωσαν υψηλότερη μείωση αφίξεων σε σύγκριση με τον Ευρωπαϊκό Μέσο Όρο ενώ η Δυτική Ευρώπη (-34,6%) και η Νότια Ευρώπη (-32,4%) χαμηλότερη.

Ειδικότερα, την περίοδο 2017-2019, αν και οι διεθνείς αφίξεις αυξήθηκαν σε όλες τις υπό-περιοχές της Ευρώπης, λόγω των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής, μείωση παρουσίασαν στα μερίδια τους στον Ευρωπαϊκό τουρισμό η Δυτική (από 28,5% σε 27,5%) και η Βόρεια Ευρώπη (από 11,7% σε 11,2%) ενώ αντίθετα η Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη (από 20,2% σε 20,5%) και η Νότια Ευρώπη (από 39,6% σε 40,7%) σημείωσαν αύξηση. Το 2021 σε σύγκριση με το 2019, όλες οι υπό-περιοχές σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων τους, παρόλα αυτά λόγω των διαφορετικών ετήσιων ρυθμών μεταβολής, αύξηση σημείωσαν στα μερίδια τους η Νότια Ευρώπη (από 40,7% σε 46,0%) και η Δυτική Ευρώπη (από 27,5% σε 29,1%) ενώ μείωση παρουσίασαν η Κεντρική/Ανατολική Ευρώπη (από 20,5% σε 17,9%) και η Βόρεια Ευρώπη (από 11,2% σε 7,0%).

-48,2% ο τουρισμός προς την Νότια Ευρώπη την περίοδο 2017–2021 (από **267,9 εκατ.** το 2017 σε **138,7 εκατ.** το 2021)

3.3 Ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη[8], 2017-2021

Γράφημα 5: Εξέλιξη διεθνών αφίξεων στην Νότια Ευρώπη (σε εκατ.), 2017–2021

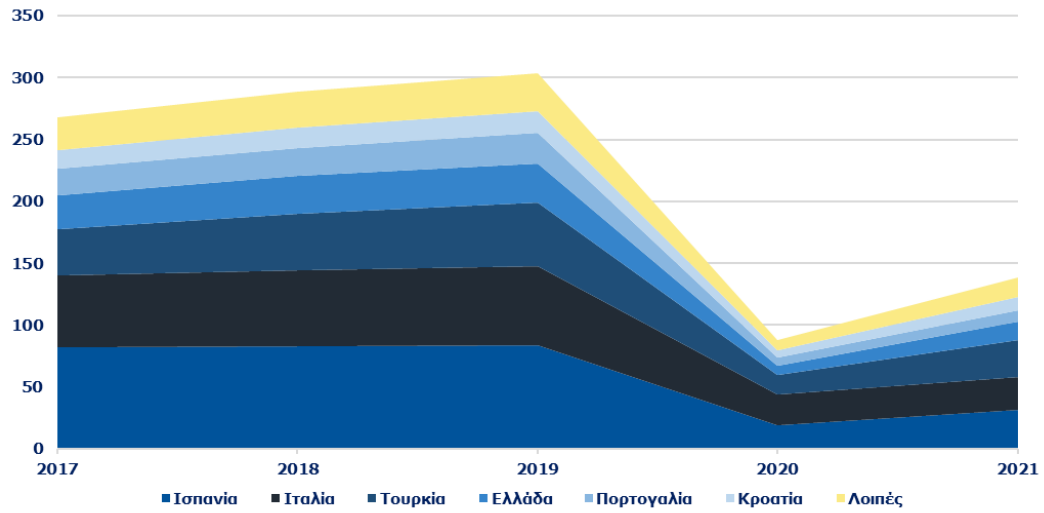

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη την περίοδο 2017–2019 συνέχισε την ανοδική του πορεία σημειώνοντας αύξηση κατά +13,4% (από 267,9 εκατ. το 2017 σε 303,9 εκατ. το 2019). Το 2021, μετά από δύο χρόνια πανδημίας και ταξιδιωτικών περιορισμών, ο τουρισμός στην Ευρώπη κατέγραψε μεν αύξηση σε σύγκριση με το 2020 αλλά τα μεγέθη του υπολείπονται ακόμα από τα επίπεδα του 2019 κατά -54,4% (από 303,9 εκατ. το 2019 σε 138,7 εκατ. το 2021).

Όλοι οι προορισμοί στην Νότια Ευρώπη την περίοδο 2017-2019 σημείωσαν αύξηση αφίξεων ενώ αντίθετα την περίοδο 2019-2021 όλοι μείωση. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2017-2019: Τουρκία (+36,1%, από 37,6 εκατ. το 2017 σε 51,2 εκατ. το 2019), Πορτογαλία (+16,2%, από 21,2 εκατ. το 2017 σε 24,6 εκατ. το 2019), Ελλάδα (+15,3%, από 27,2 εκατ. το 2017 σε 31,3 εκατ. το 2019), Κροατία (+11,2%, από 15,6 εκατ. το 2017 σε 17,4 εκατ. το 2019), Ιταλία (+10,7%, από 58,3 εκατ. το 2017 σε 64,5 εκατ. το 2019), Ισπανία (+2,0%, από 81,9 εκατ. το 2017 σε 83,5 εκατ. το 2019) και Λοιπές (+20,3%, από 26,1 εκατ. το 2017 σε 31,4 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2021, όλοι οι προορισμοί σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων τους. Παρόλα αυτά η μείωση που παρατηρείται στους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης δεν είναι ενιαία, λόγω της διαφορετικής εξέλιξης της πανδημίας και των ταξιδιωτικών πρωτοκόλλων. Συγκεκριμένα: Κροατία (-38,7% στα 10,6 εκατ.), Τουρκία (-41,5%,στα 29,9 εκατ.), Ελλάδα (-53,1% στα 14,7 εκατ.), Ιταλία (-58,3% στα 26,9 εκατ.), Πορτογαλία (-61,0% στα 9,6 εκατ.), Ισπανία (-62,7% στα 31,2 εκατ.) και Λοιπές (-49,9% στα 15,7 εκατ.).

[8] Η κατηγορία Λοιπές περιλαμβάνει τις χώρες: Αλβανία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη, Κύπρος, Βόρεια Μακεδονία, Ισραήλ, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Σερβία και Σλοβενία

Την περίοδο 2019-2021, οι προορισμοί της Ελλάδας (**-31,5%**), των Λοιπών (**-29,2%**), της Τουρκίας (**-23,5%**) και της Κροατίας (**-21,7%**) σημείωσαν χαμηλότερη μείωση σε σύγκριση με τον Μ.Ο. στην Νότια Ευρώπη

Πίνακας 7: Σύνθετος ετήσιος ρυθμός μεταβολής* των αφίξεων στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

	Ρυθμός μεταβολής	
Προορισμοί	**2017-2019**	**2019-2021**
Ισπανία	1,0%	-38,9%
Ιταλία	5,2%	-35,4%
Τουρκία	16,7%	-23,5%
Ελλάδα	7,4%	-31,5%
Πορτογαλία	7,8%	-37,5%
Κροατία	5,5%	-21,7%
Λοιπές	9,7%	-29,2%
Νότια Ευρώπη	**6,5%**	**-32,4%**

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***Compounded annual growth rate (CAGR)**

***Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή**

Την περίοδο 2017-2019, ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη κατέγραψε θετικό ρυθμό μεταβολής τόσο συνολικά όσο και στους επιμέρους προορισμούς του. Συγκεκριμένα, ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη σημείωσε θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της τάξης του +6,5%. Επιμέρους, η Τουρκία (+16,7%), οι Λοιπές[9] (+9,7%), η Πορτογαλία (+7,8%) και η Ελλάδα (+7,4%) κατέγραψαν υψηλότερο ρυθμό μεταβολής σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο στην Νότια Ευρώπη ενώ οι προορισμοί της Ισπανίας (+1,0%), της Ιταλίας (+5,2%) και της Κροατίας (+5,5%) χαμηλότερο.

Την περίοδο 2019-2021, ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη κατέγραψε μείωση αφίξεων τόσο συνολικά όσο και στους επιμέρους προορισμούς του. Συγκεκριμένα, ο τουρισμός στην Νότια Ευρώπη σημείωσε ετήσιο ρυθμό μεταβολής της τάξης του -32,4%. Στους επιμέρους προορισμούς, η Ισπανία (-38,9%), η Πορτογαλία (-37,5%) και η Ιταλία (-35,4%) σημείωσαν υψηλότερη μείωση αφίξεων σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο στην Νότια Ευρώπη ενώ οι προορισμοί της Ελλάδας (-31,5%), των Λοιπών (-29,2%), της Τουρκίας (-23,5%) και της Κροατίας (-21,7%) χαμηλότερη.

Ειδικότερα, την περίοδο 2017-2019, αν και οι διεθνείς αφίξεις αυξήθηκαν σε όλους τους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης, λόγω των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής, η Ισπανία, η Ιταλία και η Κροατία σημείωσαν μείωση στα μερίδια τους ενώ αντίθετα οι προορισμοί της Τουρκίας, της Ελλάδας, της Πορτογαλίας και των Λοιπών αύξηση.

Την περίοδο 2019-2021, όλοι οι προορισμοί της Νοτίου Ευρώπης σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων τους, αλλά λόγω των διαφορετικών ετήσιων ρυθμών μεταβολής, η Τουρκία, η Ελλάδα, η Κροατία και οι Λοιπές εμφάνισαν αύξηση των μεριδίων τους ενώ αντίθετα η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία μείωση.

[9] Η κατηγορία Λοιπές περιλαμβάνει τις χώρες: Αλβανία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη, Κύπρος, Βόρεια Μακεδονία, Ισραήλ, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Σερβία και Σλοβενία

3.4 Μερίδια αφίξεων στο σύνολο του εισερχόμενου τουρισμού στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

Γράφημα 6: Μερίδια αφίξεων της Ελλάδας και των ανταγωνιστών της στην Νότια Ευρώπη, 2017–2021

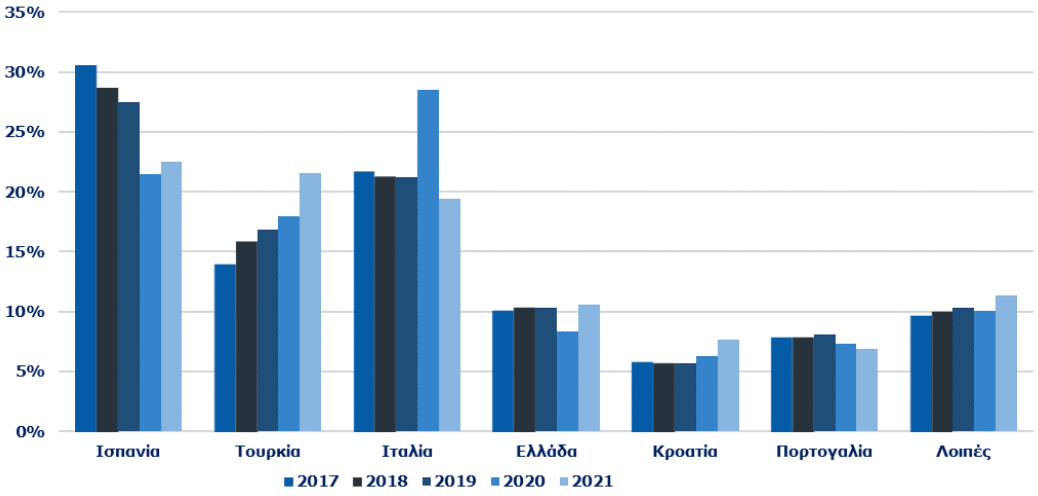

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Για πρώτη φορά το 2021, η Τουρκία ξεπέρασε σε αφίξεις την Ιταλία, καταλαμβάνοντας την 2η θέση μεταξύ των προορισμών της Νοτίου Ευρώπης, πίσω μόνο από την Ισπανία. Δηλαδή οι δύο δημοφιλέστεροι προορισμοί της Νοτίου Ευρώπης για το 2021, αντιπροσώπευαν το 44,1% (22,5% και 21,6% αντίστοιχα) των συνολικών αφίξεων σε προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης. Ακολουθούν, η Ιταλία με 19,4%, η Ελλάδα με 10,6%, η Κροατία με 7,7%, η Πορτογαλία με 6,9% και οι Λοιπές χώρες με 11,3%. Τα μερίδια για το 2019 ήταν: Ισπανία (27,5%), Ιταλία (21,2%), Τουρκία (16,8%), Ελλάδα (10,3%), Πορτογαλία (8,1%), Κροατία (5,7%) και Λοιπές (10,3%).

Επιμέρους, παρατηρούμε ότι:

- η Ισπανία εμφανίζει πτωτική ταση στα μερίδια της την περίοδο 2017–2020, από 30,6% το 2017 σε 21,4% το 2020 ενώ το 2021 αυξάνεται σε 22,5%.
- η Τουρκία κατέγραψε ανοδική τάση την περίοδο 2017-2021, από 14,0% το 2017 σε 21,6% το 2021.
- η Ιταλία καταγράφει πτωτική τάση την περίοδο 2017-2019 (από 21,8% σε 21,2%), το 2020 αύξηση σε 28,5% ενώ το 2021 μείωση σε 19,4%,
- η Ελλάδα κατέγραψε την περίοδο 2017-2018 αύξηση (από 10,2% το 2017 σε 10,4% το 2018), την περίοδο 2018-2020 μείωση (σε 8,3%) ενώ το 2021 αύξηση (10,6%),
- η Κροατία κατέγραψε πτώση την περίοδο 2017-2019 (από 5,8% σε 5,7%) ενώ την περίοδο 2019-2021 αύξηση (σε 7,7%),
- η Πορτογαλία κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2017-2019 (από 7,9% σε 8,1%) και μείωση την περίοδο 2019-2021 (σε 6,9%),

- οι Λοιπές Χώρες[10] εμφάνισαν αυξητική τάση την περίοδο 2017-2021 (από 9,7% το 2017 σε 11,3% το 2021), με εξαίρεση το 2020 που καταγράφεται πτώση (10,1%).

Συμπερασματικά, από τα στοιχεία του γραφήματος, παρατηρούμε ότι οι μεγάλοι κερδισμένοι για το 2021 είναι οι προορισμοί της Τουρκίας, της Κροατίας και της Ελλάδας. Η αύξηση στην Τουρκία οφείλεται στην προσέλκυση τουρισμού από μη Ευρωπαϊκές αγορές (48% το μερίδιο της Τουρκίας από τις 25 αγορές για τις οποίες διαθέτουμε στοιχεία για τον εξερχόμενο τουρισμό τους) και στην υποτίμηση της Τουρκικής Λίρας έναντι του Ευρώ, για την Κροατία στην εύκολη οδική πρόσβαση που έχει ο προορισμός ενώ για την Ελλάδα, όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, οφείλεται αφενός στην κεφαλαιοποίηση της καλής εικόνας σε ότι αφορά τα υγειονομικά μέτρα που ακολουθήθηκαν το 2020 και αφετέρου στην λανθάνουσα ζήτηση, μετά από σχεδόν 1,5 χρόνο ταξιδιωτικών περιορισμών, που είχαν οι παραδοσιακοί προορισμοί μας για διακοπές Ήλιος & Θάλασσα.

[10] Η κατηγορία Λοιπές περιλαμβάνει τις χώρες: Αλβανία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη, Κύπρος, Βόρεια Μακεδονία, Ισραήλ, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Σερβία και Σλοβενία

3.5 Μερίδια εισπράξεων στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

Γράφημα 7: Μερίδια εισπράξεων της Ελλάδας και των ανταγωνιστών της στην Νότια Ευρώπη, 2017–2021

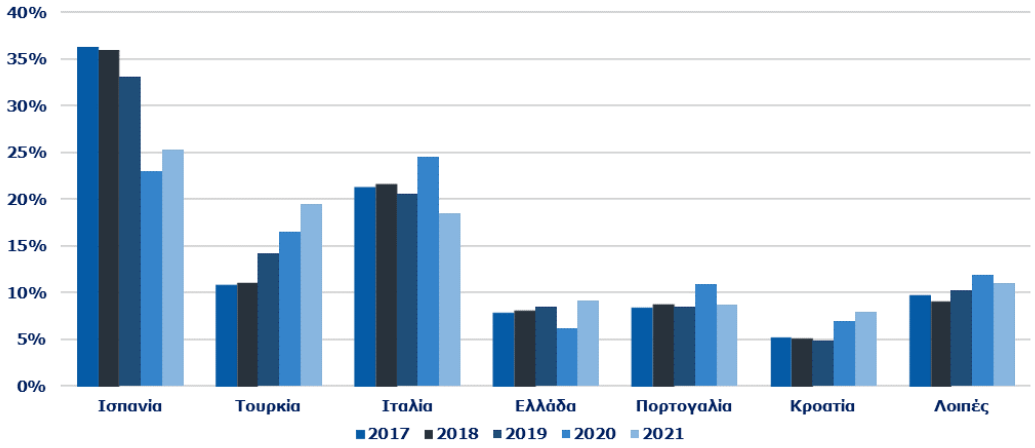

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence
Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή
Περιλαμβάνει έσοδα από Κρουαζιέρα

Παρόμοια εικόνα σημειώνεται και στις εισπράξεις, με την Ισπανία και την Τουρκία να καταγράφουν το 2021 το 44,9% (25,3% και 19,5% αντίστοιχα) των συνολικών εισπράξεων που σημειώθηκαν στην Νότια Ευρώπη. Ακολουθούν η Ιταλία με 18,4%, η Ελλάδα με 9,1%, η Πορτογαλία με 8,7%, η Κροατία με 7,9%, και οι Λοιπές με 11,0%. Το 2019, τα μερίδια ανά προορισμό ήταν: Ισπανία 33,1%, Ιταλία 20,6%, Τουρκία 14,2%, Πορτογαλία 8,5%, Ελλάδα 8,5%, Κροατία 4,9% και Λοιπές 10,2%. Αξιοσημείωτο είναι ότι καθ όλη την εξεταζόμενη περίοδο η Ελλάδα, η Τουρκία και η Ιταλία (με εξαίρεση το 2018) εμφανίζουν συγκριτικά με τις αφίξεις μικρότερα μερίδια ενώ οι προορισμοί της Ισπανίας και της Πορτογαλίας υψηλότερα. Αυτό μπορεί να οφείλεται αφενός σε διαφορετικές ΜΚΔ στους διάφορους προορισμούς και αφετέρου σε διαφορετικές μεθοδολογίες εκτίμησης των εισπράξεων.

Επιμέρους, παρατηρούμε ότι:

- η Ισπανία σημείωσε μείωση των μεριδίων της την περίοδο 2017-2020 (από 36,3% σε 23,0%) και αύξηση το 2021 (σε 25,3%),
- η Τουρκία σημείωσε αύξηση των μεριδίων της την περίοδο 2017-2021 (από 10,9% σε 19,5%),
- η Ιταλία εμφανίζει διακυμάνσεις την περίοδο 2017-2021, με μείωση του μεριδίου της από 21,3% σε 18,4%,
- η Ελλάδα κατέγραψε την περίοδο 2017-2019 αύξηση του μεριδίου της (από 8,0% σε 8,5%), το 2020 μείωση (σε 6,1%) ενώ το 2021 αύξηση σε 9,1%. Το 2021, η Ελλάδα καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο απ' όλα τα εξεταζόμενη έτη,
- η Πορτογαλία εμφάνισε διακυμάνσεις την περίοδο 2017-2021, με αύξηση του μεριδίου της από 8,5% σε 8,7%,
- η Κροατία σημείωσε την περίοδο 2017-2019 μείωση των μεριδίων της (από 5,3% σε 4,9%) ενώ την περίοδο 2019-2021 αύξηση σε 7,9% και
- οι Λοιπές εμφάνισαν εμφάνισαν διακυμάνσεις την περίοδο 2017-2021, με αύξηση του μεριδίου τους από 9,7% σε 11,0%.

3.6 Μερίδια διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Νότια Ευρώπη από 22 αγορές[11], 2017-2021

Γράφημα 8: Μερίδια διανυκτερεύσεων του εισερχόμενου τουρισμού στη Νότια Ευρώπη, 2017–2021

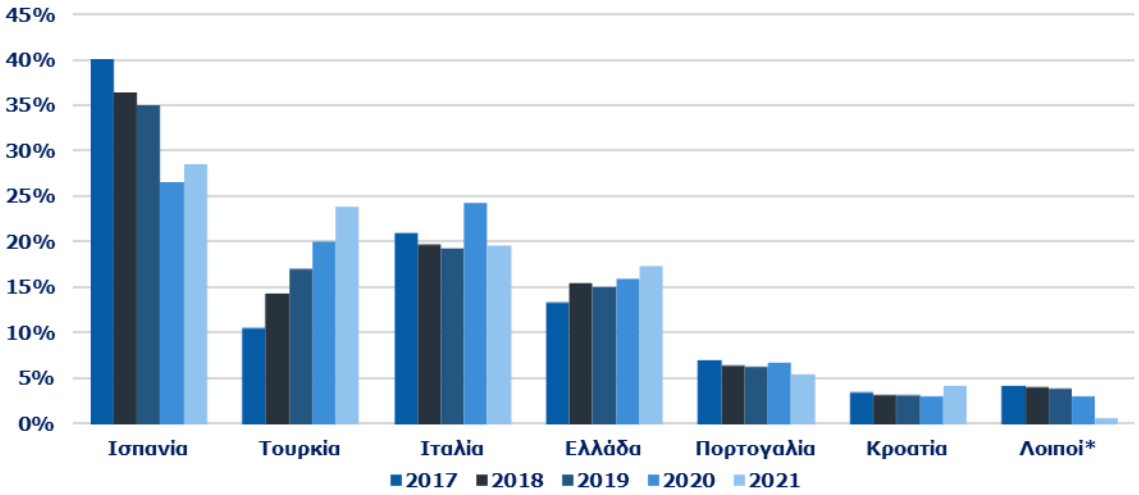

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα σε προορισμούς της Νότιας Ευρώπης από τις εξεταζόμενες 23 αγορές* κατέγραψαν αύξηση την περίοδο 2017-2019 κατά +10,9% (από 487 εκατ. το 2017 σε 540 εκατ. το 2019) ενώ αντίθετα την περίοδο 2019-2021 μείωση κατά -54,4% (σε 246 εκατ.).

Παρόμοια εικόνα με τις αφίξεις παρατηρούμε και στις διανυκτερεύσεις, με την Ισπανία (28,6%) και την Τουρκία (23,8%) να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια και να ακολουθούν οι προορισμοί της Ιταλίας (19,6%), της Ελλάδας (17,4%), της Πορτογαλίας (5,5%), της Κροατίας (4,2%) και των Λοιπών (0,8%).

Επιμέρους, παρατηρούμε ότι:

- τα μερίδια της Ισπανίας κατέγραψαν πτωτική τάση την περίοδο 2017-2020 από 40,1% (195 εκατ.) το 2017 σε 26,5% (34 εκατ.) το 2020 ενώ το 2021 αύξηση σε 28,6% (70 εκατ.),
- η Τουρκία την περίοδο 2017-2021 σημείωσε αύξηση στα μερίδια της, από 10,6% (52 εκατ.) το 2017 σε 23,8% (59 εκατ.) το 2021,
- η Ιταλία την περίοδο 2017-2019 σημείωσε πτώση στα μερίδια της από 21,0% (102 εκατ.) το 2017 σε 19,3% (104 εκατ.) το 2019, αύξηση το 2020 σε 24,3% (31 εκατ.) και μείωση το 2021 σε 19,6% (48 εκατ.),
- η Ελλάδα κατέγραψε την περίοδο 2017-2018 αύξηση στα μερίδια της από 13,4% (65 εκατ.) το 2017 σε 15,5% (82 εκατ.) το 2018, μείωση το 2019 σε 15,1% (81 εκατ.) και αύξηση την περίοδο 2019-2021 σε 17,4% (43 εκατ.),

[11] Το γράφημα αποτυπώνει τις διανυκτερεύσεις του εισερχόμενου τουρισμού στην Νότια Ευρώπη από τις αγορές: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κύπρο, Ισπανία, Τσεχία, Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ολλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σουηδία, Ελβετία, Τουρκία, Νορβηγία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ.

Η Ελλάδα (**90,3%**), η Πορτογαλία (**88,9%**), η Ισπανία (**85,7%**) και η Ιταλία (**85,6%**) εμφάνισαν την υψηλότερη εξάρτηση ως προς τις διανυκτερεύσεις από τις 23 εξεταζόμενες αγορές

- η Πορτογαλία την περίοδο 2017-2019 κατέγραψε μείωση των μεριδίων της από 7,1% (35 εκατ.) το 2017 σε 6,3% (34 εκατ.) το 2019, το 2020 αύξηση σε 6,9% (9 εκατ.) και το 2021 μείωση σε 5,5% (14 εκατ.),
- η Κροατία την περίοδο 2017-2020 κατέγραψε μείωση των μεριδίων της από 3,6% (17 εκατ.) το 2017 σε 3,2% (4 εκατ.) το 2020 ενώ το 2021 αύξηση σε 4,2% (10 εκατ.) και
- οι Λοιπές Χώρες[12] την περίοδο 2017-2021 εμφάνισαν μείωση των μεριδίων[13] τους από 4,3% (21 εκατ.) το 2017 σε 0,8% (2 εκατ.) το 2021.

Αξιοσημείωτο για τους επιμέρους προορισμούς, είναι ότι η Ελλάδα (90,3%) η Πορτογαλία (88,9%), η Ισπανία (85,7%) και η Ιταλία (85,6%) το 2021 εμφάνισαν την μεγαλύτερη εξάρτηση ως προς τον αριθμό των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα από τις εξεταζόμενες 23 αγορές ενώ η Τουρκία (63,5%) και η Κροατία (80,1%) την χαμηλότερη. Τα αντίστοιχα μεγέθη για το 2019 ήταν Ελλάδα (88,1%), Ισπανία (84,6%), Πορτογαλία (83,1%), Κροατία (76,3%), Ιταλία (74,3%) και Τουρκία (70,0%). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα μερίδια της Ελλάδας σε όρους διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα είναι σημαντικά υψηλότερα από αυτά των αφίξεων και των εισπράξεων.

[12] Στην κατηγορία Λοιπές περιλαμβάνονται οι αγορές της: Κύπρου, Σερβίας, Σλοβενίας και Βόρειας Μακεδονίας. Για τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (Αλβανία, Βοσνία & Ερζεγοβίνη, Ισραήλ, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Ανδόρα και Σαν Μαρίνο) δεν διαθέτουμε στοιχεία διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα

[13] Για το 2021, δεν διαθέτουμε στοιχεία διανυκτερεύσεων για τους προορισμούς της Κύπρου και της Σερβίας.

3.7 Πληθυσμός χώρας και εισερχόμενοι τουρίστες ως % επί του πληθυσμού, 2017, 2019 και 2021

Γράφημα 9: Πληθυσμός χώρας και εισερχόμενοι τουρίστες ως % επί του πληθυσμού, 2017, 2019 και 2021

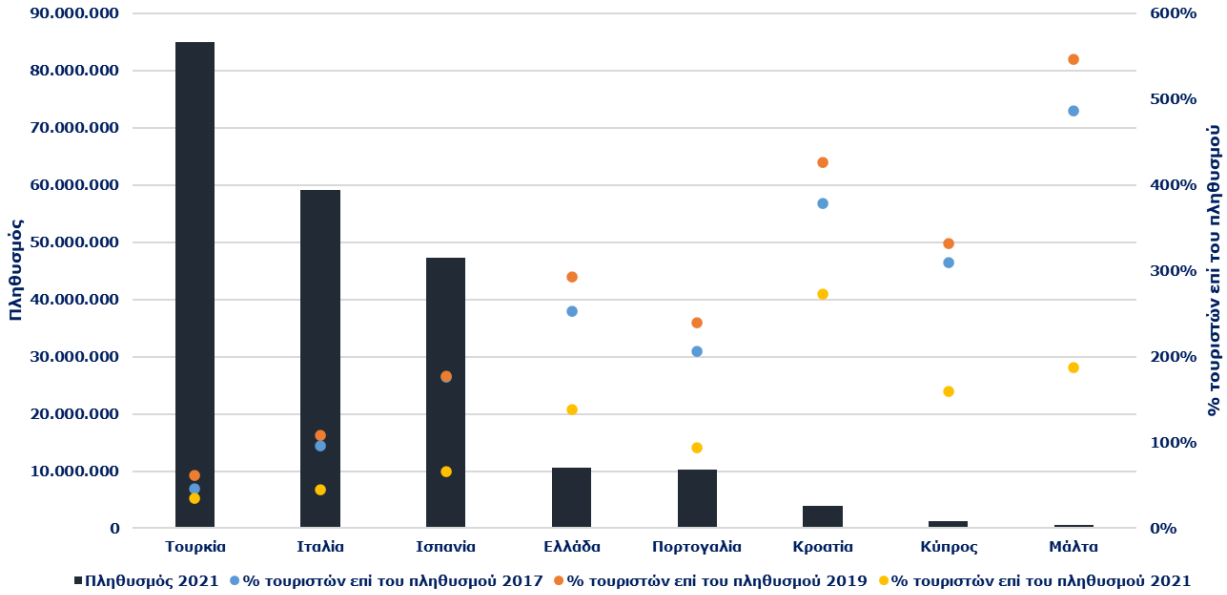

Πηγή: UNWTO, The World Bank - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Όλοι οι εξεταζόμενοι προορισμοί κατέγραψαν την περίοδο 2017-2019 αύξηση στον εισερχόμενο τουρισμό τους, απόρροια της αύξησης κατά +13,4% που καταγράφηκε στους αφικνούντες στην Νότια Ευρώπη. Σε όλους τους εξεταζόμενους προορισμούς ο εισερχόμενος τουρισμός ξεπέρασε τον πληθυσμό της εκάστοτε χώρας και για τα 2 έτη, με εξαίρεση τους προορισμούς της Τουρκίας και της Ιταλίας (μόνο για το 2017). Το 2021, λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, οι αφίξεις σημείωσαν πτώση με απότελεσμα ο εισερχόμενος τουρισμός μόνο στους προορισμούς της Ελλάδας, της Κύπρου, της Μάλτας και της Κροατίας να υπερβαίνει τον πληθυσμό τους.

Ειδικότερα, οι αφίξεις ως ποσοστό του πληθυσμού της κάθε χώρας ανήλθε σε:

- Ισπανία: 2017: 175,8%, 2019: 177,2% και 2021: 65,9%,
- Ιταλία: 2017: 96,3%, 2019: 108,0% και 2021: 45,5%,
- Τουρκία: 2017: 46,4%, 2019: 61,4% και 2021: 35,2%,
- Ελλάδα: 2017: 252,9%, 2019: 292,4% και 2021: 137,9%,
- Πορτογαλία: 2017: 205,8%, 2019: 239,4% και 2021: 93,4%,
- Κροατία: 2017: 378,2%, 2019: 426,9% και 2021: 272,9%,

- Κύπρος: 2017: 309,6%, 2019: 331,8% και 2021: 159,3%,
- Μάλτα: 2017: 485,9%, 2019: 546,2% και 2021: 187,3%.

4. Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα, 2017-2021[14]

4.1 Μερίδια αφίξεων για τις 7 κύριες αγορές της Ελλάδας που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

Γράφημα 10: Μερίδια αφίξεων της Ελλάδας για τις 7 κύριες αγορές της που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

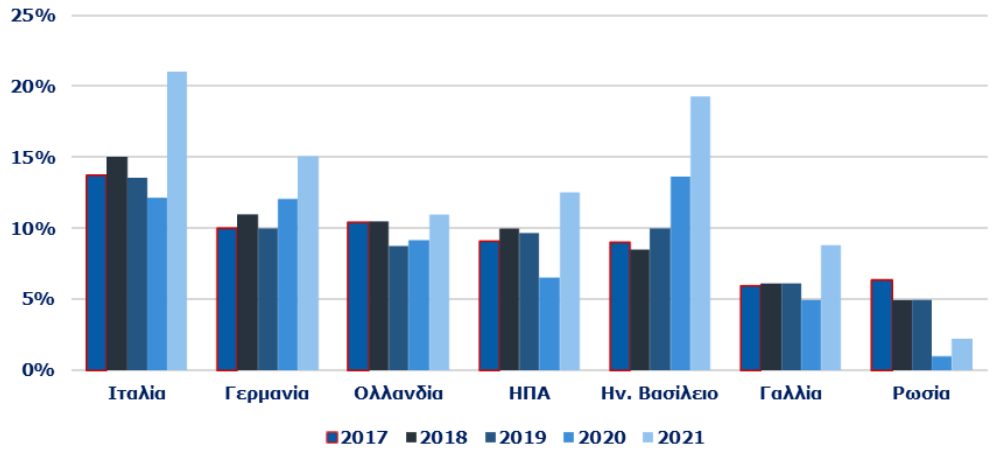

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Την περίοδο 2017-2021, ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα κατέγραψε μείωση κατά -45,9%, ως επακόλουθο της πανδημικής κρίσης που ξεκίνησε το 2020. Παρόλα αυτά, είναι εντυπωσιακή η αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας και στις 7 κύριες αγορές που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη. Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, αυτό οφείλεται στην καλή εικόνα σε ότι αφορά την υγειονομική ασφάλεια που επέδειξε η Ελλάδα το 2020 και στην λανθάνουσα ζήτηση που υπήρχε για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας. Ειδικότερα, εντυπωσιακή ήταν η αύξηση των μεριδίων το 2021 από τις αγορές της Ιταλίας (20,9%), του Ην. Βασιλείου (19,2%), της Γερμανίας (15,1%), των ΗΠΑ (12,5%) και της Γαλλίας (8,8%). Αναλυτικότερα σε ότι αφορά τα μερίδια των επιμέρους αγορών:

- Ιταλία: αύξηση την περίοδο 2017-2018 από 13,7% (1,4 εκατ.) το 2017 σε 14,9% (1,7 εκατ.) το 2018, πτώση την περίοδο 2018-2020 σε 12,1% (373 χιλ.) και αύξηση το 2021 σε 20,9% (806 χιλ.). Επίσης, η Ελλάδα το 2021 αποτελεί για την Ιταλία τον 2ο δημοφιλέστερο προορισμό της Νοτίου Ευρώπης μετά την Ισπανία (30,7%). Για το Σαν Μαρίνο δεν διαθέτουμε στοιχεία για το 2021 που αποτελεί παραδοσιακά τον δημοφιλέστερο προορισμό για την αγορά της Ιταλίας.
- Γερμανία: αύξηση την περίοδο 2017-2018 από 9,9% (3,7 εκατ.) το 2017 σε 10,9% (4,4 εκατ.) το 2018, πτώση την περίοδο 2018-2019 σε 9,9% (4,0 εκατ.) και αύξηση την περίοδο 2019-2021 σε 15,1% (3,0 εκατ.). Η αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας το 2021 οφείλεται στην υψηλότερη αύξηση σε σύγκριση με το 2020, του εισερχόμενου τουρισμού από Γερμανία σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (+96,6% έναντι +50,5%).

[14] Για το 2021 δεν διαθέτουμε στοιχεία για τους προορισμούς της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, της Κύπρου, της Μάλτας, του Σαν Μαρίνο και της Σερβίας.

- Ολλανδία: αύξηση την περίοδο 2017-2021 από 10,4% (947 χιλ.) το 2017 σε 10,9% (580 χιλ.) το 2021, με εξαίρεση το 2019 που κατέγραψε πτώση σε 8,7% (818 χιλ.). Η αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας το 2021 οφείλεται στην υψηλότερη αύξηση του εισερχόμενου τουρισμού από Ολλανδία σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς στην Νότια Ευρώπη (+126,2% έναντι +85,6%),
- ΗΠΑ: αύξηση την περίοδο 2017-2018 από 9,0% (865 χιλ.) το 2017 σε 9,9% (1,1 εκατ.) το 2018, μείωση την περίοδο 2018-2020 σε 6,5% (107 χιλ.) και αύξηση το 2021 σε 12,5% (396 χιλ.). Η αύξηση του μεριδίου το 2021, οφείλεται στην υψηλότερη αύξηση σε σύγκριση με το 2020 που κατέγραψε η Ελλάδα από τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (+271,6% έναντι +80,6%),
- Ην. Βασίλειο: μείωση την περίοδο 2017-2018, από 8,9% (3,0 εκατ.) το 2017 σε 8,4% (2,9 εκατ.) το 2018 και αύξηση την περίοδο 2018-2021 σε 19,2% (1,6 εκατ.). Η αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας το 2021 οφείλεται στην αύξηση (+48,9%) του εισερχόμενου τουρισμού σε σύγκριση με το 2020 όταν στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης ο εισερχόμενος τουρισμός σημείωσε πτώση (-1,6%).
- Γαλλία: αύξηση την περίοδο 2017-2018 από 5,9% (1,4 εκατ.) το 2017 σε 6,1% (1,5 εκατ.) το 2018, μείωση την περίοδο 2018-2020 σε 4,9% (469 χιλ.) το 2020 και αύξηση το 2021 σε 8,8% (1,2 εκατ.). Η αύξηση του μερίδιου της Ελλάδας το 2021, οφείλεται στην υψηλότερη αύξηση του εισερχόμενου τουρισμού σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (+150,5% έναντι +34,1%),
- Ρωσία: μείωση την περίοδο 2017-2020 από 6,3% (589 χιλ.) το 2017 σε 0,9% (26 χιλ.) το 2020 και αύξηση το 2021 σε 2,2% (120 χιλ.). Η αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας το 2021, οφείλεται στην υψηλότερη αύξηση του εισερχόμενου τουρισμού από Ρωσία σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (+365,4% έναντι +99,2%). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το 2021 το 85,2% των αφίξεων από Ρωσία στην Νότια Ευρώπη καταγράφηκε στην Τουρκία, όταν το 2019 ήταν 59,4%. Η εντυπωσιακή αύξηση του μεριδίου της Τουρκίας στον εξερχόμενο τουρισμό από Ρωσία στην Νότια Ευρώπη, οφείλεται αφενός στην πτώση της ισοτιμίας της Τουρκικής Λίρας, καθιστώντας την έναν οικονομικό προορισμό και αφετέρου στην υιοθέτηση από πολλές τουρκικές επιχειρήσεις του ρωσικού συστήματος πληρωμών "Mir", παρακαλώ δείτε εδώ.

4.2 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

Γράφημα 11: Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

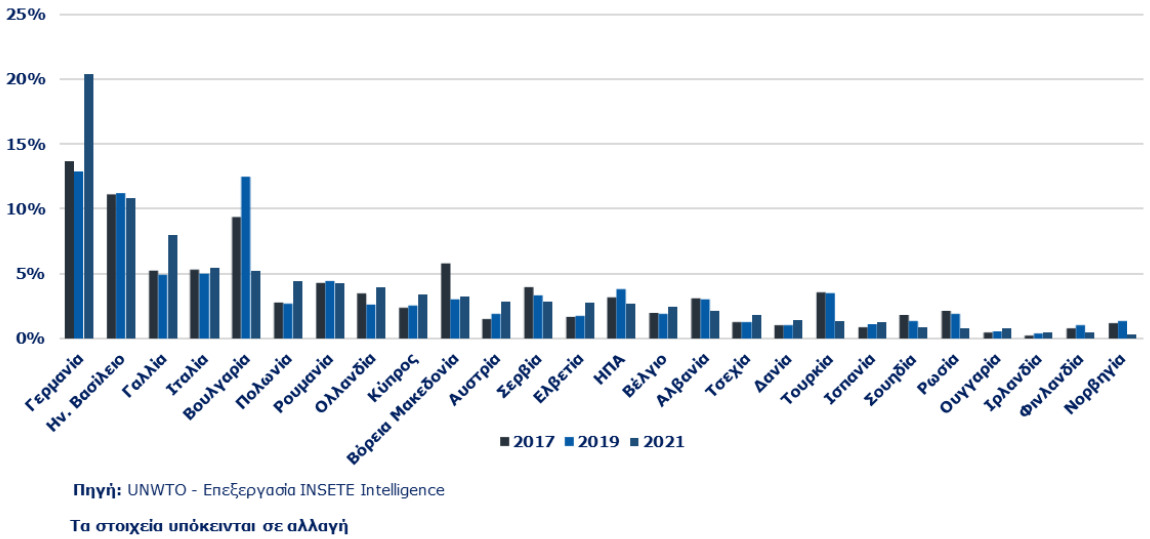

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Την περίοδο 2017-2021, η εξάρτηση της Ελλάδας εμφανίζει μικτή εικόνα με τις αγορές της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Πολωνίας, της Ρουμανίας, της Ολλανδίας, της Κύπρου, της Αυστρίας, της Ελβετίας, του Βελγίου, της Τσεχίας, της Δανίας, της Ισπανίας, της Ουγγαρίας και της Ιρλανδίας να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές του Ην. Βασιλείου, της Βουλγαρίας, της Βόρειας Μακεδονίας, της Σερβίας, των ΗΠΑ, της Αλβανίας, της Τουρκίας, της Σουηδίας, της Ρωσίας, της Φινλανδίας και της Νορβηγίας μείωση.

Παραδοσιακά, η μεγαλύτερη εξάρτηση της Ελλάδας σε όρους αφίξεων εντοπίζεται κυρίως στις αγορές της Γερμανίας (13,6% το 2017, 12,8% το 2019 και 20,4% το 2021, -19,0% ή -705 χιλ. την περίοδο 2017-2021), του Ηνωμένου Βασιλείου (11,0% το 2017, 11,2% το 2019 και 10,8% το 2021, -47,0% ή -1,4 εκατ. την περίοδο 2017-2021) και της Βουλγαρίας (9,4% το 2017, 12,4% το 2019 και 5,2% το 2021, -70,1% ή -1,8 εκατ. την περίοδο 2017-2021), αν και το μερίδιο της Βουλγαρίας το 2021 μειώθηκε σχεδόν στο μισό σε σύγκριση με το 2019.

Στην συνέχεια ακολουθούν οι αγορές:

- της Γαλλίας (5,2% το 2017, 4,9% το 2019 και 8,0% το 2021, -17,3% ή -245 χιλ.),
- της Ιταλίας (5,3% το 2017, 5,0% το 2019 και 5,5% το 2021, -44,1% ή -635 χιλ.),
- της Πολωνίας (2,7% το 2017, 2,7% το 2019 και 4,4% το 2021, -13,7% ή -102 χιλ.),
- της Ρουμανίας (4,2% το 2017, 4,4% το 2019 και 4,3% το 2021, -45,6% ή -523 χιλ.),
- της Ολλανδίας (3,5% το 2017, 2,6% το 2019 και 3,9% το 2021, -38,7% ή -367 χιλ.),
- της Κύπρου (2,3% το 2017, 2,6% το 2019 και 3,4% το 2021, -21,5% ή -136 χιλ.),

Η Βουλγαρία, η Βόρεια Μακεδονία, η Τουρκία, η Ρωσία και η Σερβία κατέγραψαν τις υψηλότερες μειώσεις στα μερίδια τους την περίοδο 2017-2021

- της Βόρειας Μακεδονίας (5,8% το 2017, 3,0% το 2019 και 3,3% το 2021, -69,5% ή -1,1 εκατ.),
- της Αυστρίας (1,5% το 2017, 1,9% το 2019 και 2,9% το 2021, +6,5% ή +26 χιλ.),
- της Σερβίας (4,0% το 2017, 3,3% το 2019 και 2,8% το 2021, -61,7% ή -666 χιλ.),
- της Ελβετίας (1,7% το 2017, 1,7% το 2019 και 2,7% το 2021, -10,1% ή -45 χιλ.),
- των ΗΠΑ (3,2% το 2017, 3,8% το 2019 και 2,7% το 2021, -54,2% ή -469 χιλ.),
- του Βελγίου (1,9% το 2017, 1,9% το 2019 και 2,4% το 2021, -31,8% ή -167 χιλ.),
- της Αλβανίας (3,0% το 2017, 3,0% το 2019 και 2,1% το 2021, -62,8% ή -520 χιλ.),
- της Τσεχίας (1,2% το 2017, 1,3% το 2019 και 1,8% το 2021, -21,7% ή -74 χιλ.),
- της Δανίας (1,0% το 2017, 1,0% το 2019 και 1,4% το 2021, -26,8% ή -75 χιλ.),
- της Τουρκίας (3,6% το 2017, 3,5% το 2019 και 1,3% το 2021, -79,9% ή -776 χιλ.),
- της Ισπανίας (0,9% το 2017, 1,1% το 2019 και 1,3% το 2021, -21,5% ή -51 χιλ.),
- της Σουηδίας (1,8% το 2017, 1,3% το 2019 και 0,9% το 2021, -74,1% ή -366 χιλ.),
- της Ρωσίας (2,2% το 2017, 1,9% το 2019 και 0,8% το 2021, -79,7% ή -469 χιλ.),
- της Ουγγαρίας (0,4% το 2017, 0,5% το 2019 και 0,8% το 2021, -5,9% ή -7 χιλ.),
- της Ιρλανδίας (0,3% το 2017, 0,3% το 2019 και 0,5% το 2021, -3,6% ή -3 χιλ.),
- της Φινλανδίας (0,8% το 2017, 1,0% το 2019 και 0,4% το 2021, -69,9% ή -148 χιλ.) και
- της Νορβηγίας (1,2% το 2017, 1,3% το 2019 και 0,3% το 2021, -85,1% ή -275 χιλ.).

Συμπερασματικά, η υψηλότερη αύξηση μεριδίου την περίοδο 2017-2021, σημειώθηκε στις υψηλής τουριστικής δαπάνης αγορές της Γερμανίας (από 13,6% το 2017 σε 20,4% το 2021), της Γαλλίας (από 5,2% το 2017 σε 8,0% το 2021), της Πολωνίας (από 2,7% το 2017 σε 4,4% το 2021) και της Αυστρίας (από 1,5% το 2017 σε 2,9% το 2021) ενώ οι υψηλότερες μειώσεις μεριδίου καταγράφηκαν στις χαμηλής τουριστικής δαπάνης αγορές της Βουλγαρίας (από 9,4% το 2017 σε 5,2% το 2021), της Βόρειας Μακεδονίας (από 5,8% το 2017 σε 3,3% το 2021) και της Τουρκίας (από 3,6% το 2017 σε 1,3% το 2021). Παρά την μείωση του εισερχόμενου τουρισμού (-45,9%, από 27,2 εκατ. το 2017 σε 14,7 εκατ. το 2021) την περίοδο 2017-2021, η Ελλάδα εμφάνισε αύξηση του μεριδίου της σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, με εξαίρεση την Φινλανδία, για τις οποίες διαθέτουμε στοιχεία. Η αύξηση των μεριδίων στις χώρες της Ευρωζώνης και η παράλληλη μείωση των μεριδίων της Ελλάδας στις όμορες και Βαλκανικές αγορές (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία, Τουρκία και Σερβία) οδήγησε σε αύξηση της ΜΚΔ το 2020 (+3,6%) και το 2021 (+20,2%), όπως αναλύεται διεξοδικά στην μελέτη «Η ΜΚΔ των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα, 2012-2021».

Η Ελλάδα την περίοδο 2017-2021 κατέγραψε αύξηση της διείσδυσης της σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την Αλβανία, την Βόρεια Μακεδονία, της Τουρκία, την Βουλγαρία, την Σερβία, την Ρουμανία, την Τσεχία, την Νορβηγία, την Σουηδία και την Ρωσία

4.3 Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

Γράφημα 12: Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

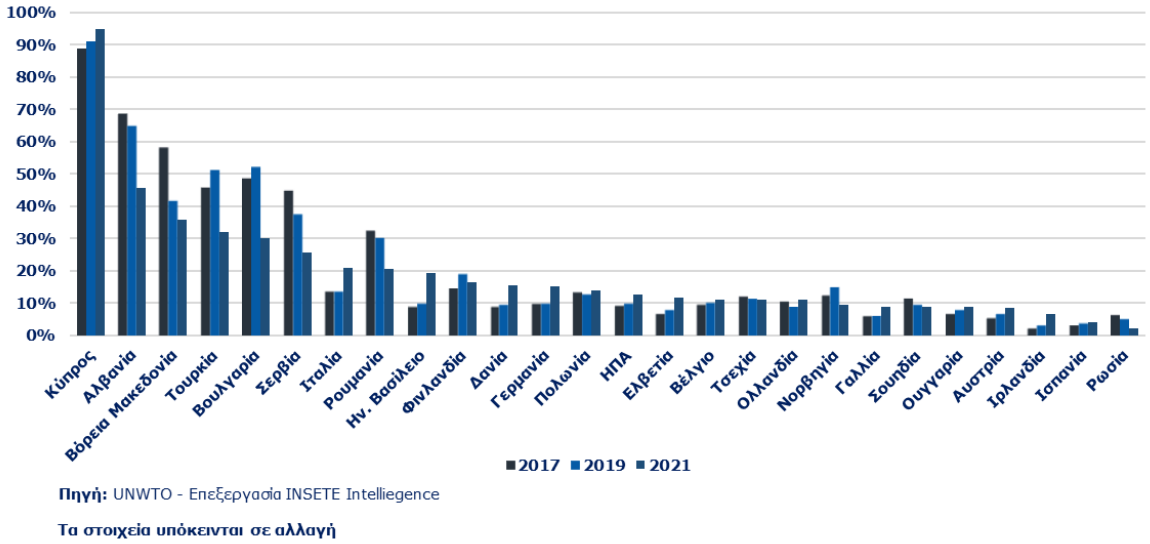

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Τη περίοδο 2017-2019, η Ελλάδα εμφάνισε μικτή εικόνα στην διείσδυση της στις εξεταζόμενες αγορές, με τις υψηλότερες αυξήσεις να καταγράφονται στις αγορές της Τουρκίας, της Φινλανδίας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου ενώ αντίθετα οι υψηλότερες μειώσεις σημειώθηκαν στις αγορές της Βόρειας Μακεδονίας, της Σερβίας, της Αλβανίας και της Ρουμανίας.

Παρόμοια είναι η εικόνα και την περίοδο 2019-2021, με τις υψηλότερες αυξήσεις να σημειώνονται στις αγορές του Ην. Βασιλείου, της Ιταλίας, της Δανίας, της Κύπρου και της Γερμανίας ενώ αντίθετα οι υψηλότερες μειώσεις στις αγορές της Βουλγαρίας, της Τουρκίας, της Αλβανίας, της Σερβίας και της Ρουμανίας.

Συγκεντρωτικά για την περίοδο 2017-2021, η Ελλάδα εμφάνισε αύξηση της διείσδυσής της σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την Αλβανία, τη Βόρεια Μακεδονία, την Σερβία, τη Βουλγαρία, την Τουρκία, την Ρουμανία, την Ρωσία, την Νορβηγία, την Σουηδία και τη Τσεχία.

Την μεγαλύτερη διείσδυση και για τα τρία έτη η Ελλάδα την σημειώνει στις γειτνιάζουσες με αυτή αγορές της Κύπρου (88,3% το 2017, 90,8% το 2019 και 94,8% το 2021), της Αλβανίας (68,4% το 2017, 64,6% το 2019 και 45,5% το 2021), της Βόρειας Μακεδονίας (58,1% το 2017, 41,5% το 2019 και 35,7% το 2021), της Τουρκίας (45,6% το 2017, 50,9% το 2019 και 32,0% το 2021), της Βουλγαρίας (48,4% το 2017, 52,0% το 2019 και 30,0% το 2021) και της Σερβίας (44,8% το 2017, 37,4% το 2019 και 25,7% το 2021).

Στην συνέχεια ακολουθούν οι αγορές:

- της Ιταλίας (13,7% το 2017, 13,5% το 2019 και 20,9% το 2021),
- της Ρουμανίας (32,2% το 2017, 29,9% το 2019 και 20,6% το 2021),
- του Ην. Βασιλείου (8,9% το 2017, 9,9% το 2019 και 19,2% το 2021),

Την περίοδο 2017-2021, οι υψηλότερες μειώσεις στην διείσδυση της Ελλάδας καταγράφεται στις αγορές της Αλβανίας, της Βόρειας Μακεδονίας, της Σερβίας, της Βουλγαρίας, της Τουρκίας και της Ρουμανίας

- της Φινλανδίας (14,6% το 2017, 19,0% το 2019 και 16,6% το 2021),
- της Δανίας (8,9% το 2017, 9,4% το 2019 και 15,4% το 2021),
- της Γερμανίας (9,9% το 2017, 9,9% το 2019 και 15,1% το 2021),
- της Πολωνίας (13,3% το 2017, 12,7% το 2019 και 13,8% το 2021),
- των ΗΠΑ (9,0% το 2017, 9,6% το 2019 και 12,5% το 2021),
- της Ελβετίας (6,5% το 2017, 7,9% το 2019 και 11,6% το 2021),
- του Βελγίου (9,5% το 2017, 10,0% το 2019 και 11,1% το 2021),
- της Τσεχίας (11,9% το 2017, 11,4% το 2019 και 10,9% το 2021),
- της Ολλανδίας (10,4% το 2017, 8,7% το 2019 και 10,9% το 2021),
- της Νορβηγίας (12,2% το 2017, 14,8% το 2019 και 9,4% το 2021),
- της Γαλλίας (5,9% το 2017, 6,0% το 2019 και 8,8% το 2021),
- της Σουηδίας (11,3% το 2017, 9,6% το 2019 και 8,8% το 2021),
- της Ουγγαρίας (6,4% το 2017, 7,7% το 2019 και 8,7% το 2021),
- της Αυστρίας (5,3% το 2017, 6,7% το 2019 και 8,5% το 2021),
- της Ιρλανδίας (2,2% το 2017, 3,1% το 2019 και 6,4% το 2021),
- της Ισπανίας (3,0% το 2017, 3,8% το 2019 και 4,0% το 2021) και
- της Ρωσίας (6,3% το 2017, 4,9% το 2019 και 2,2% το 2021).

Συμμπερασματικά, την περίοδο 2017-2021, την μεγαλύτερη μείωση διείσδυσης την καταγράφει η Ελλάδα στις αγορές της Αλβανίας (-22,8%), της Βόρειας Μακεδονίας (-22,4%), της Σερβίας (-19,1%), της Βουλγαρίας (-18,3%), της Τουρκίας (-13,6%) και της Ρουμανίας (-11,6%). Αξιοσημείωτο είναι ότι και οι 6 αγορές που η Ελλάδα σημείωσε από τις υψηλότερες μειώσεις στην διείσδυση της ήταν όμορες αγορές ή αγορές οι οποίες σε μεγάλο ποσοστό εισέρχονται στην χώρα μας οδικώς (Σερβία και Ρουμανία). Οι μειώσεις αυτές, όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή, οφείλονται στην επιλογή από τις αγορές αυτές φθηνότερων προορισμών (ο μεγάλος κερδισμένος ήταν η Τουρκία, κυρίως λόγω της κατάρρευσης της ισοτιμίας της Τουρκικής Λίρας καθιστώντας την έναν φθηνό και προσιτό προορισμό) μιας και η Ελλάδα εμφάνισε το 2021 αύξηση του τουριστικού πακέτου της.

Γερμανία (**20,4%**), Ην. Βασίλειο (**10,8%**) και Γαλλία (**8,0%**) οι αγορές με την υψηλότερη εξάρτηση της Ελλάδας για το 2021

4.4 Διείσδυση και Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις, 2021

Η «**Διείσδυση**» ισούται με το % των εξερχόμενων ταξιδιωτών μιας χώρας που επισκέπτονται την Ελλάδα ω ς προς το σύνολο των εξερχόμενων ταξιδιωτών από την χώρα αυτή που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη. Αποτυπώνει το μερίδιο της Ελλάδας στον εξερχόμενο τουρισμό της συγκεκριμένης χώρας προς Νότια Ευρώπη.

Η «**Εξάρτηση**» ισούται με το % των τουριστών μιας αγοράς που επέλεξαν την Ελλάδα ως προς το σύνολο του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα. Δείχνει το βαθμό εξάρτησης του Ελληνικού τουρισμού από την κάθε αγορά.

Γράφημα 13: Εξάρτηση και Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις αφίξεις ανά αγορά, 2021[15]

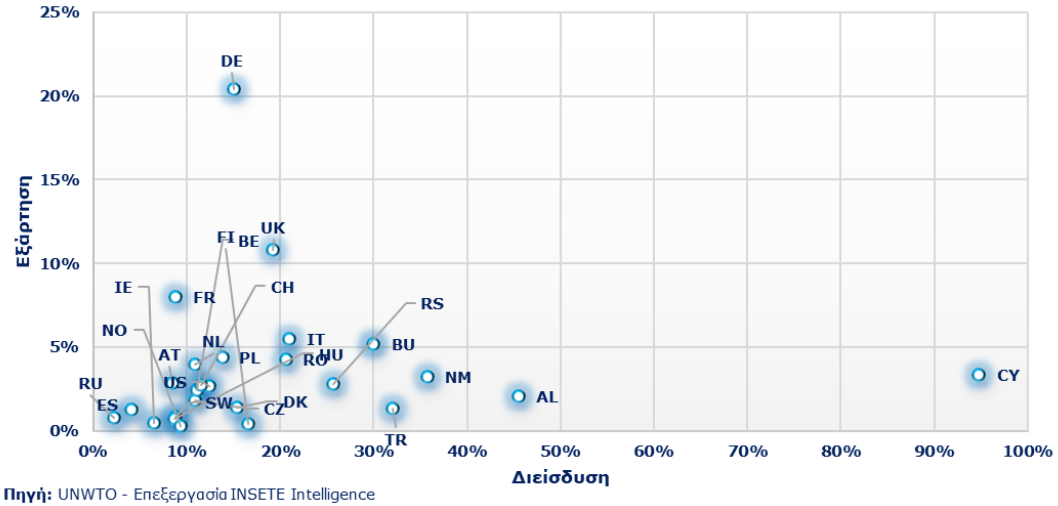

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Η Ελλάδα εμφανίζει μεγάλη εξάρτηση το 2021 από τις υψηλής δαπάνης αγορές της Γερμανίας (**20,4%**), του Ην. Βασιλείου (**10,8%**) και της Γαλλίας (**8,0%**). Στις υπόλοιπες αγορές, η εξάρτηση ανήλθε σε 5,5% στην Ιταλία, 5,2% στην Βουλγαρία, 4,4% στην Πολωνία, 4,3% στην Ρουμανία, 3,9% στην Ολλανδία, 3,4% στην Κύπρο και 3,3% στην Βόρεια Μακεδονία. Η εξάρτηση από τις υπόλοιπες αγορές ήταν χαμηλότερη από 3,0%.

Όσον αφορά την διείσδυση, παρατηρούμε ότι η Ελλάδα εμφανίζει το 2021 υψηλή διείσδυση στις γειτνιάζουσες αγορές της Κύπρου 94,8%, της Αλβανίας 45,5%, της Βόρειας Μακεδονίας 35,7%, της Τουρκίας 32,0%, της Βουλγαρίας 30,0% και της Σερβίας 25,7%, που ως επί το πλείστον είναι και χαμηλής Μέσης κατά Κεφαλή Δαπάνης -με εξαίρεση τις αγορές της Κύπρου και της Τουρκίας-.

[15] Στο γράφημα χρησιμοποιήθηκαν οι συντομογραφίες των εξεταζόμενων αγορών: Αλβανία (AL), Αυστρία (AT), Βέλγιο (BE), Βουλγαρία (BU), Κύπρος (CY), Τσεχία (CZ), Δανία (DK), Γαλλία (FR), Βόρεια Μακεδονία (NM), Γερμανία (DE), Ιταλία (IT), Ολλανδία (NL), Πολωνία (PL), Ρουμανία (RO), Ρωσία (RU), Σερβία (RS), Σουηδία (SW), Ελβετία (CH), Τουρκία (TR), Ην. Βασίλειο (UK), ΗΠΑ (USA), Φινλανδία (FI), Ουγγαρία (HU), Ισπανία (ES) και Νορβηγία (NO).

Στις υπόλοιπες αγορές, η διείσδυση της Ελλάδας είναι: Ιταλία 20,9%, Ρουμανία 20,6%, Ην. Βασίλειο 19,2%, Φινλανδία 16,6%, Δανία 15,4%, Γερμανία 15,1%, Πολωνία 13,8%, ΗΠΑ 12,5%, Ελβετία 11,6%, Βέλγιο 11,1%, Τσεχία 10,9%, Ολλανδία 10,9%, Νορβηγία 9,4%, Γαλλία 8,8%, Σουηδία 8,8%, Ουγγαρία 8,7%, Αυστρία 8,5%, Ιρλανδία 6,4%, Ισπανία 4,0% και Ρωσία 2,2%.

4.5 Μερίδια διανυκτερεύσεων[16] σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα για τις 7 κύριες αγορές της Ελλάδας που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

Γράφημα 14: Μερίδια διανυκτερεύσεων της Ελλάδας για τις 7 κύριες αγορές που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, 2017-2021

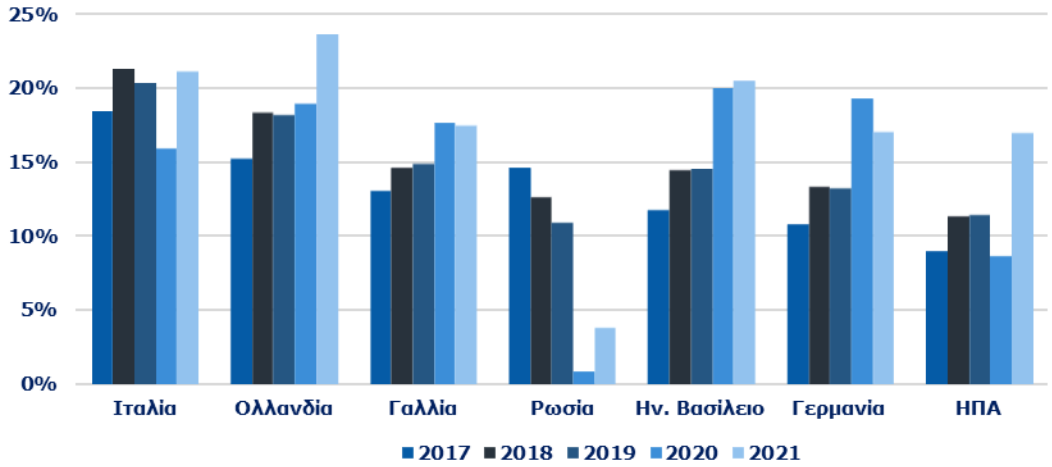

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Την περίοδο 2017-2021, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα από τις 7 κύριες αγορές μας κατέγραψε μείωση κατά -36,1% (από 44,0 εκατ. το 2017 σε 28,1 εκατ. το 2021), 59,1% το μερίδιο των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα των 7 αυτών αγορών στην Ελλάδα για το 2021. Παρά την μείωση των διανυκτερεύσεων (-49,2%, από 55,3 εκατ. το 2019 σε 28,1 εκατ. το 2021) την περίοδο 2019-2021, όλες οι εξεταζόμενες αγορές σημείωσαν αύξηση στα μερίδια τους, με εξαίρεση την Ρωσία. Η αύξηση των μεριδίων στις έξι από τις εφτά αγορές, δεν οφείλεται σε αύξηση διανυκτερεύσεων αλλά σε χαμηλότερο ρυθμό μείωσης σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης. Επιμέρους, παρατηρούμε:

- Γερμανία: αύξηση την περίοδο 2017-2018 από 10,8% (13,2 εκατ.) το 2017 σε 13,3% (17,1 εκατ.) το 2018, μείωση το 2019 σε 13,2% (16,7 εκατ.), αύξηση το 2020 σε 19,3% (6,7 εκατ.) και μείωση το 2021 σε 17,0% (12,1 εκατ.). Αξιοσημείωτο για την γερμανική αγορά είναι ότι την περίοδο 2017-2021, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα μειώθηκε κατά -8,5% όταν στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης η μείωση ήταν -46,1%,
- Ην. Βασίλειο: συνεχής αυξητική τάση την περίοδο 2017-2021, από 11,8% (12,0 εκατ.) το 2017 σε 20,5% (4,9 εκατ.) το 2021. Η μείωση των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2017-2021 από το Ην. Βασίλειο στην Ελλάδα ήταν χαμηλότερη (-59,3%) από την μείωση που καταγράφηκε στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (-78,9%). Επίσης, ενδιαφέρον αποτελεί το γεγονός ότι η Ελλάδα

[16] Στοιχεία διανυκτερεύσεων διαθέτουμε μόνο για τους προορισμούς: Κροατία, Κύπρο, Βόρεια Μακεδονία, Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία, Σερβία, Σλοβενία, Ισπανία και Τουρκία.

κατέχει το 2ο υψηλότερο μερίδιο στις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα από το Ην. Βασίλειο, πίσω μόνο από την Ισπανία,

- Γαλλία: αύξηση την περίοδο 2017-2020, από 13,0% (4,9 εκατ.) το 2017 σε 17,7% (1,9 εκατ.) το 2020 και μείωση το 2021 σε 17,5% (4,0 εκατ.). Η μείωση των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2017-2021 από την Γαλλία στην Ελλάδα ήταν χαμηλότερη (-18,5%) από την μείωση που καταγράφηκε στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (-42,2%),
- Ιταλία: αύξηση την περίοδο 2017-2018, από 18,4% (3,0 εκατ.) το 2017 σε 21,3% (3,6 εκατ.) το 2018, μείωση την περίοδο 2018-2020 σε 15,9% (553 χιλ.) το 2020 και αύξηση το 2021 σε 21,1% (1,4 εκατ.). Την περίοδο 2017-2021, η μείωση των διανυκτερεύσεων από την Ιταλία στην Ελλάδα ήταν χαμηλότερη (-53,3%) από την μείωση που καταγράφηκε στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (-60,7%). Τέλος, η Ελλάδα το 2021 κατέχει το 2ο υψηλότερο μερίδιο στις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα από την αγορά της Ιταλίας, πίσω μόνο από την Ισπανία.
- Ρωσία: πτωτική τάση την περίοδο 2017-2020 από 14,6% (5,7 εκατ.) το 2017 σε 0,8% (117 χιλ.) το 2020 και αύξηση το 2021 σε 3,8% (1,1 εκατ.). Οι διανυκτερεύσεις από την Ρωσία στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2021 σημείωσαν μείωση κατά -80,3% όταν στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης η μείωση ήταν -15,1%. Αξιοσημείωτο είναι, ότι η Τουρκία εμφανίζει παραδοσιακά τα μεγαλύτερα μερίδια από την αγορά της Ρωσίας σε σύγκριση με τους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης και ειδικά μετά το 2018 όπου το μερίδιο της είναι άνω του 50% (2018 57,3%, 2019 60,7%, 2020 87,9% και 2021 91,9%!),
- ΗΠΑ: αύξηση την περίοδο 2017-2019 από 9,0% (1,9 εκατ.) το 2017 σε 11,4% (3,2 εκατ.) το 2019, μείωση το 2020 σε 8,6% (262 χιλ.) και αύξηση το 2021 σε 17,0% (1,5 εκατ.). Την περίοδο 2017-2021, η μείωση των διανυκτερεύσεων από τις ΗΠΑ στην Ελλάδα ήταν χαμηλότερη (-21,7%) από την μείωση που καταγράφηκε στους υπόλοιπους προορισμούς της Νοτίου Ευρώπης (-62,2%),
- Ολλανδία: αύξηση την περίοδο 2017-2018, από 15,2% (3,3 εκατ.) το 2017 σε 18,3% (4,3 εκατ.) το 2018, μείωση το 2019 σε 18,2% (4,2 εκατ.) και αύξηση την περίοδο 2019-2021 σε 23,7% (3,1 εκατ.). Η μείωση των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2017-2021 από την Ολλανδία στην Ελλάδα ήταν χαμηλότερη (-5,3%) από την μείωση που κατέγραψαν οι υπόλοιποι προορισμοί της Νοτίου Ευρώπης (-45,1%). Τέλος, η Ελλάδα το 2021 κατέχει το 2ο υψηλότερο μερίδιο στις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα από την αγορά της Ολλανδίας, πίσω μόνο από την Ισπανία.

4.6 Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

Γράφημα 15: Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

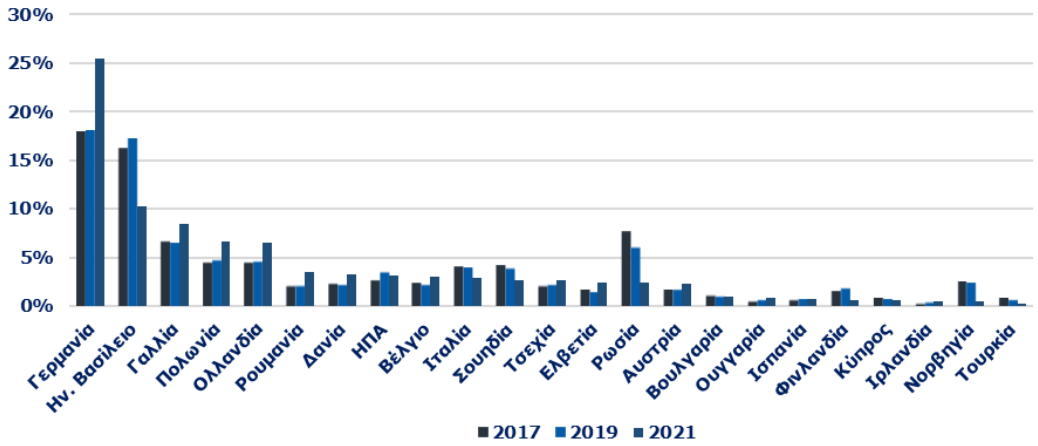

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Η μεγαλύτερη εξάρτηση της Ελλάδας εντοπίζεται και για τα τρία έτη στις αγορές της Γερμανίας και του Ην. Βασιλείου, αντιπροσωπεύοντας και τα τρία έτη σχεδόν το 1/3 των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Ελλάδα. Επιμέρους, ανά αγορά:

- Γερμανία (18,0% το 2017, 18,1% το 2019 και 25,5% το 2021, -8,5% από 13,2 εκατ. το 2017 σε 12,1 εκατ. το 2021),
- Ην. Βασίλειο (16,3% το 2017, 17,2% το 2019 και 10,2% το 2021, -59,3% από 12,0 εκατ. το 2017 σε 4,9 εκατ. το 2021),
- Γαλλία (6,7% το 2017, 6,5% το 2019 και 8,4% το 2021, -18,5% από 4,9 εκατ. το 2017 σε 4,0 εκατ. το 2021),
- Πολωνία (4,5% το 2017, 4,6% το 2019 και 6,7% το 2021, -3,2% από 3,3 εκατ. το 2017 σε 3,2 εκατ. το 2021),
- Ολλανδία (4,5% το 2017, 4,6% το 2019 και 6,5% το 2021, -5,3% από 3,3 εκατ. το 2017 σε 3,1 εκατ. το 2021),
- Ρουμανία (2,0% το 2017, 2,0% το 2019 και 3,5% το 2021, +11,8% από 1,5 εκατ. το 2017 σε 1,7 εκατ. το 2021),
- Δανία (2,3% το 2017, 2,2% το 2019 και 3,3% το 2021, -7,0% από 1,7 εκατ. το 2017 σε 1,6 εκατ. το 2021),
- ΗΠΑ (2,6% το 2017, 3,5% το 2019 και 3,2% το 2021, -21,7% από 1,9 εκατ. το 2017 σε 1,5 εκατ. το 2021),
- Βέλγιο (2,4% το 2017, 2,2% το 2019 και 3,0% το 2021, -19,1% από 1,8 εκατ. το 2017 σε 1,4 εκατ. το 2021),
- Ιταλία (4,1% το 2017, 4,0% το 2019 και 2,9% το 2021, -53,3% από 3,0 εκατ. το 2017 σε 1,4 εκατ. το 2021),
- Σουηδία (4,2% το 2017, 3,8% το 2019 και 2,7% το 2021, -58,6% από 3,1 εκατ. το 2017 σε 1,3 εκατ. το 2021),
- Τσεχία (2,1% το 2017, 2,2% το 2019 και 2,6% το 2021, -19,5% από 1,5 εκατ. το 2017 σε 1,2 εκατ. το 2021),
- Ελβετία (1,7% το 2017, 1,4% το 2019 και 2,4% το 2021, -7,6% από 1,2 εκατ. το 2017 σε 1,1 εκατ. το 2021),
- Ρωσία (7,8% το 2017, 6,0% το 2019 και 2,4% το 2021, -80,3% από 5,7 εκατ. το 2017 σε 1,1 εκατ. το 2021),

- Αυστρία (1,6% το 2017, 1,7% το 2019 και 2,3% το 2021, -8,0% από 1,2 εκατ. το 2017 σε 1,1 εκατ. το 2021),
- Βουλγαρία (1,1% το 2017, 1,0% το 2019 και 0,9% το 2021, -44,6% από 793 χιλ. το 2017 σε 439 χιλ. το 2021),
- Ουγγαρία (0,5% το 2017, 0,6% το 2019 και 0,9% το 2021, +18,8% από 354 χιλ. το 2017 σε 421 χιλ. το 2021),
- Ισπανία (0,7% το 2017, 0,7% το 2019 και 0,7% το 2021, -28,8% από 485 χιλ. το 2017 σε 345 χιλ. το 2021),
- Φινλανδία (1,6% το 2017, 1,8% το 2019 και 0,6% το 2021, -74,3% από 1,1 εκατ. το 2017 σε 293 χιλ. το 2021),
- Κύπρος (0,9% το 2017, 0,7% το 2019 και 0,6% το 2021, -57,8% από 632 χιλ. το 2017 σε 267 χιλ. το 2021),
- Ιρλανδία (0,3% το 2017, 0,4% το 2019 και 0,4% το 2021, -1,5% από 212 χιλ. το 2017 σε 209 χιλ. το 2021),
- Νορβηγία (2,6% το 2017, 2,4% το 2019 και 0,4% το 2021, -89,3% από 1,9 εκατ. το 2017 σε 203 χιλ. το 2021) και
- Τουρκία (0,8% το 2017, 0,6% το 2019 και 0,2% το 2021, -84,2% από 576 χιλ. το 2017 σε 91 χιλ. το 2021).

Συμπερασματικά, την μεγαλύτερη μείωση μεριδίου την περίοδο 2017-2021 σε όρους διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα κατέγραψαν οι αγορές του Ην. Βασιλείου (-6,0%), της Ρωσίας (-5,4%) και της Νορβηγίας (-2,1%) ενώ την υψηλότερη αύξηση οι αγορές της Γερμανίας (7,4%), της Πολωνίας (2,2%) και της Ολλανδίας (2,1%). Τέλος, αξιοσημείωτο είναι, ότι μόνο οι αγορές της Ουγγαρίας (+18,8%) και της Ρουμανίας (+11,8%) κατέγραψαν αύξηση την περίοδο 2017-2021 στις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα.

4.7 Διείσδυση[17] της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

Γράφημα 16: Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά αγορά, 2017, 2019 και 2021

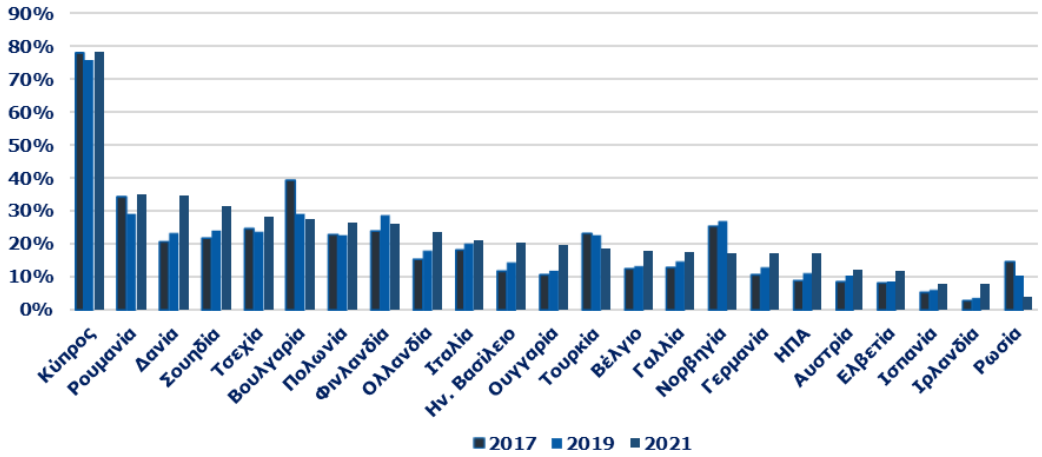

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Τη περίοδο 2017-2019 η Ελλάδα εμφανίζει αύξηση της διείσδυσης της σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την Κύπρο, τη Ρουμανία, την Τσεχία, την Βουλγαρία, την Τουρκία και τη Ρωσία.

Παρόμοια είναι η εικόνα και την περίοδο 2019-2021, με την Ελλάδα να σημειώνει αύξηση της διείσδυσης της σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση τις αγορές της Βουλγαρίας, της Φινλανδίας, της Τουρκίας, της Νορβηγίας και της Ρωσίας.

Συγκεντρωτικά για την περίοδο 2017-2021, η Ελλάδα εμφάνισε αύξηση της διείσδυσής της σε όλες τις αγορές, με εξαίρεση την Βουλγαρία, την Τουρκία, την Νορβηγία και την Ρωσία.

Η μεγαλύτερη διείσδυση της Ελλάδας σημειώνεται στις αγορές της Κύπρου (77,9% το 2017, 75,8% το 2019 και 78,1% το 2021), της Ρουμανίας (34,3% το 2017, 29,4% το 2019 και 34,9% το 2021) και της Δανίας (20,7% το 2017, 23,6% το 2019 και 34,8% το 2021).

Ακολουθούν οι αγορές:

- της Σουηδίας (21,8% το 2017, 24,3% το 2019 και 31,3% το 2021),
- της Τσεχίας (24,6% το 2017, 24,0% το 2019 και 28,4% το 2021),
- της Βουλγαρίας (39,2% το 2017, 29,4% το 2019 και 27,5% το 2021),
- της Πολωνίας (22,9% το 2017, 22,9% το 2019 και 26,4% το 2021),
- της Φινλανδίας (23,9% το 2017, 29,0% το 2019 και 26,0% το 2021),

[17] Το ποσοστό της διείσδυσης της Ελλάδας υπολογίζεται με βάση το σύνολο των διανυκτερεύσεων για τους προορισμούς της Κροατίας, της Κύπρου, της Ελλάδας, της Βόρειας Μακεδονίας, της Πορτογαλίας, της Σερβίας, της Σλοβενίας, της Ισπανίας, της Τουρκίας και της Ιταλίας. Για την αγορά της Ιταλίας δεν διαθέτουμε στοιχεία διανυκτερεύσεων από την Ρουμανία.

Η υψηλότερη αύξηση διείσδυσης την περίοδο 2017-2021 καταγράφεται στις αγορές της Δανίας, της Σουηδίας, της Ουγγαρίας, του Ην. Βασιλείου, της Ολλανδίας και των ΗΠΑ

- της Ολλανδίας (15,2% το 2017, 18,2% το 2019 και 23,7% το 2021),
- της Ιταλίας (18,4% το 2017, 20,4% το 2019 και 21,1% το 2021),
- του Ην. Βασιλείου (11,8% το 2017, 14,5% το 2019 και 20,5% το 2021),
- της Ουγγαρίας (10,8% το 2017, 12,2% το 2019 και 19,6% το 2021),
- της Τουρκίας (23,3% το 2017, 22,9% το 2019 και 18,7% το 2021),
- του Βελγίου (12,5% το 2017, 13,7% το 2019 και 17,9% το 2021),
- της Γαλλίας (13,0% το 2017, 14,9% το 2019 και 17,5% το 2021),
- της Νορβηγίας (25,5% το 2017, 27,4% το 2019 και 17,1% το 2021),
- της Γερμανίας (10,8% το 2017, 13,2% το 2019 και 17,0% το 2021),
- των ΗΠΑ (9,0% το 2017, 11,4% το 2019 και 17,0% το 2021),
- της Αυστρίας (8,6% το 2017, 10,6% το 2019 και 12,1% το 2021),
- της Ελβετίας (8,4% το 2017, 9,0% το 2019 και 11,8% το 2021),
- της Ισπανίας (5,5% το 2017, 6,5% το 2019 και 8,0% το 2021),
- της Ιρλανδίας (3,0% το 2017, 3,9% το 2019 και 7,8% το 2021) και
- της Ρωσίας (14,6% το 2017, 10,8% το 2019 και 3,8% το 2021).

Συμπερασματικά, την περίοδο 2017-2021, η υψηλότερη αύξηση διείσδυσης καταγράφεται στις αγορές της Δανίας (+14,1%), της Σουηδίας (+9,5%), της Ουγγαρίας (+8,8%), του Ην. Βασιλείου (8,7%), της Ολλανδίας (8,4%) και των ΗΠΑ (+8,0%) ενώ οι μόνες αγορές που σημείωσαν μείωση ήταν της Βουλγαρίας (-11,7%), της Ρωσίας (-10,8%), της Νορβηγίας (-8,4%) και της Τουρκίας (-4,6%).

Η Γερμανία (**25,5%**) και το Ην. Βασίλειο (**10,2%**) είναι οι αγορές με την υψηλότερη εξάρτηση της Ελλάδας για το 2021

4.8 Διείσδυση και Εξάρτηση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερευσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα, 2021

Η «**Διείσδυση**» ισούται με το % των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά και συναφή καταλύματα μιας αγοράς στην Ελλάδα ως προς το σύνολο των διανυκτερεύσεων σε προορισμούς στην Νότια Ευρώπη. Αποτυπώνει το μερίδιο της Ελλάδας στο σύνολο των διανυκτερεύσεων σε προορισμούς της Νότιας Ευρώπης της συγκεκριμένης αγοράς.

Η «**Εξάρτηση**» ισούται με το % των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα μιας αγοράς στην Ελλάδα. Δείχνει το βαθμό εξάρτησης του Ελληνικού τουρισμού ως προς τις διανυκτερεύσεις από την κάθε αγορά.

Γράφημα 17[18]: Εξάρτηση και Διείσδυση της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις ανά αγορά, 2021

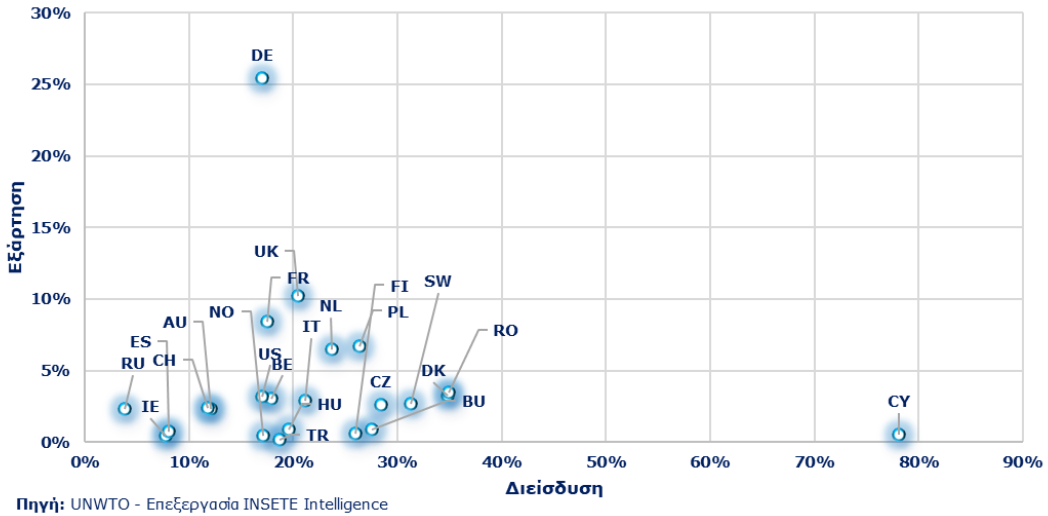

Πηγή: UNWTO - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τα στοιχεία υπόκεινται σε αλλαγή

Αρκετά μεγάλη **εξάρτηση** της Ελλάδας ως προς τις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα, εμφανίζεται το 2021 από τις αγορές της Γερμανίας 25,5% και του Ην. Βασιλείου 10,2%. Δηλαδή οι δύο αυτές αγορές αντιπροσώπευαν για το 2021 το 35,7% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχεία και συναφή καταλύματα στην Ελλάδα.

Ακολουθούν, οι αγορές της Γαλλίας με 8,4%, της Πολωνίας με 6,7%, της Ολλανδίας με 6,5%, της Ρουμανίας με 3,5%, της Δανίας με 3,3%, των ΗΠΑ με 3,2% και του Βελγίου με 3,0%. Οι υπόλοιπες αγορές εμφάνισαν εξάρτηση χαμηλότερη από 3,0%.

Η Ελλάδα, για το 2021, εμφανίζει διείσδυση άνω του 10,0% στις διανυκτερεύσεις σε όλες τις εξεταζόμενες αγορές που επέλεξαν προορισμούς στην Νότια Ευρώπη, με εξαίρεση τις αγορές της Ρωσίας 3,8%, της Ιρλανδίας 7,8% και της Ισπανίας 8,0%.

[18] Στο γράφημα χρησιμοποιήθηκαν οι συντομογραφίες των εξεταζόμενων αγορών: Αυστρία (AT), Βέλγιο (BE), Βουλγαρία (BU), Κύπρος (CY), Τσεχία (CZ), Δανία (DK), Γαλλία (FR), Φινλανδία (FI), Γερμανία (DE), Ιταλία (IT), Ιρλανδία (IE), Ολλανδία (NL), Νορβηγία (NO), Ουγγαρία (HU), Πολωνία (PL), Ρουμανία (RO), Ρωσία (RU), Σουηδία (SW), Ελβετία (CH), Τουρκία (TR), Ην. Βασίλειο (UK), ΗΠΑ (USA) και Ισπανία (ES).

Υψηλή η διείσδυση της Ελλάδας στις αγορές της Κύπρου (**78,1%**), της Ρουμανίας (**34,9%**), της Δανίας (**34,8%**) και της Σουηδίας (**31,3%**)

Συγκεκριμένα, η μεγαλύτερη διείσδυση της Ελλάδας για το 2021 εντοπίζεται στις αγορές της Κύπρου 78,1%, της Ρουμανίας 34,9%, της Δανίας 34,8% και της Σουηδίας 31,3%. Στις υπόλοιπες αγορές, η διείσδυση της Ελλάδας είναι: Τσεχία 28,4%, Βουλγαρία 27,5%, Πολωνία 26,4%, Φινλανδία 26,0%, Ολλανδία 23,7%, Ιταλία 21,1%, Ην. Βασίλειο 20,5%, Ουγγαρία 19,6%, Τουρκία 18,7%, Βέλγιο 17,9%, Γαλλία 17,5%, Νορβηγία 17,1%, Γερμανία 17,0%, ΗΠΑ 17,0%, Αυστρία 12,1% και Ελβετία 11,8%.

5. Πηγές

- UNWTO 2017–2021
- UNWTO BAROMETER January 2022
- Η συμβολή του τουρισμού στην ελληνική οικονομία το 2021
- Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα, 2012-2021
- Statista
- The World Bank Data – Πληθυσμιακά στοιχεία
- Ακτινογραφία Εισερχόμενου Τουρισμού 2016-2021 – Προφίλ Ρωσίας
- Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα και την Ισπανία το 2019, το 2020 και το 2021

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014–2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης